

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostale inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravljalni mesec . . . 1-70
== Sebotna izdaja: ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 8.—
 za ostale inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
 Enostolna poltirnata (1/4 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat " 13 "
 za trikrat " 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zalozila, oznake št.:
 enosolna poltirnata po 18 vin.
== Poslano: ==
 enostolna poltirnata po 30 vin.
 Izdaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

== Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ovrške 26.511,
 bo n.čero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 168.

== Danšna številka obsega 6 strani ==

Koroški Bismark.

Šest zastopnikov velesil v Londonu se trudi, kako bi albansko vprašanje na vse strani zadovoljivo rešili in se zdaj niso prišli do pravega rezultata. Velesile so najbrž pozabile, da imamo v Avstriji moča, ki bi to zadevo umel z eno genialno potezo rešiti. Ta moč je Dobernig, nemški nacionalist, državni poslanec, bivši predsednik avstrijske delegacije, plodovit članek in govornik. V Londonu so si diplomati glavne razbijali, Dobernig pa je v Celovcu zopet govoril, kako se mora na vsak način ustvariti Velika Albanija — za Nemce.

»Reichspost« nam o tem poroča: »Govornik je dejal, da se albansko vprašanje ne sme bagatelizirati. Od njegove rešitve je odvisna bodočnost Avstrije kot velesile in v veliki meri bodočnost nemštva. V tem oziru pritrjuje govornik znanemu članku barona Chlumcekega in izreka željo, da bi tudi v nemškem rajhu to bolj spoznali kot doslej. Pot do Adrije mora ostati prosta. To je najvažnejša življenjska naloga alpskih Nemcev, predvsem koroških, ki stoje v prvih vrstah. Njihova naloga je zgraditi most k goriskemu nemštvu, ki se zelo razvija. Pravtako se morajo tržaški Nemci svoje moči in važnosti zavedati. Ako se hoče jugoslovansko vprašanje rešiti, je treba, da gredo Nemci in Mažari skupaj.«

Gospod Dobernig si stavlja res veliko in težavno nalogo. Najprej bo moral nemškega državnega kanclerja, gospoda von Bethmanna-Hollwega prepričati, da se mora Nemčija odslej bolj brigati za to, komu ima Skader in Prizren pripasti in ne sme delati na to, da se med Avstrijo in Rusijo doseže tozadeven kompromis, ker mora Avstrija po mnjenju koroškega diplomata brezpogojno vztrajati na Veliki Albaniji v celnem njenem obsegu. Kaj zato, če se potem vname med Avstrijo in Rusijo vojska, gospoda Doberniga kaj takega ne ženi. Potem bo moral Dobernig stopiti k gospodu di San Giulianu, ki je v soboto v laški zbornici dejal, da se mora ob Adriji ohraniti slejkoprej ravnovesje med Avstrijo in Italijo, to se pravi, da Albanija ne bo smela stati ne pod avstrijskim nemškim ne pod laškim pretežnim vplivom. Ako bo di San Giuliano pripravljen Albanijo prepustiti vplivu avstrijskega

nemštva, bo tudi ta stran vprašanja za Doberniga povoljno rešena. Kar se Mažarov tiče, je bivši ogrski državni tajnik Sterenyi te dni dejal, da je bila mažarska politika nasproti Jugoslovonom napačna in da mora Ogrska v tem oziru kreniti na druga pota. Morčbiti ga bo pa zdaj Dobernigov govor v Celovcu prepričal, da morajo Nemci in Mažari slejkoprej jugoslovanstvo zatirati zato, da se zgradi nemški most od Celovca do Valone.

Ta Dobernigov most je sploh nekaj jako zagonetnega. Ali ni v Avstriji pot do Trsta vsakemu prosta — Nemcu in Slovancu, Mažaru in Lahu? Kaj naj torej ta most pomeni? Ali ne, da se mora ta pot rezervirati nemškemu rajhu? To pa je od bivšega predsednika avstrijske delegacije zelo malo patriotično.

Kdor stoji na res avstrijskem stališču, na enakopravnosti vseh narodov v Avstriji, ta ne more govoriti o potrebi nemškega mostu do Adrije. Kako pa bo Dobernig ta most sploh gradil? Ako misli, da bo ta most šel preko političnega zaslužnja Slovencev, zelo dvomimo, če ga bo kdaj zgradil. Sicer pa opozarjamo Doberniga na govor vsenemra Irota, ki sicer tudi Trst zahteva za Nemce, pa se sicer ideji združenja Slovencev in Hrvatov na jugu ne upira. Dobernig je seveda vse drugačen veleum: on bo vse to s pomočjo Mažarov in nemških Korošcev preprečil. Potem pa dobi spomenik kakor ga ima Bismark v Hamburgu ali pa še večji. Pod nogami bo imel Slovenijo in Hrvaško, okoli nje bodo stali hvaležni Albanci, na glavi pa se mu bo svetila krona svetega Stefana.

Ruska mobilizacija.

(Od uglednega prijatelja našega lista na nemškem Poljskem.)

Poznanj, 22. februarja 1913.

V Nemčiji so vsi krogi prepričani, da zaradi balkanskega vprašanja ne bo prišlo do avstrijsko-ruske, oziroma do svetovne vojske. Sporno vprašanje Albanije se ne smatra tu za tako važno, da bi bilo treba zanj riskirati evropski konflikt. Mobilizacijske priprave v prizadetih državah so pa zato potrebne, da državi druga od druge več koncesij iztisneta.

Gotovo Vas bo zanimalo izvedeti, kako je z rusko mobilizacijo. V zvezi z lastnoročnim pisnom cesarja Franca Jožefa na ruskega cara se je poročalo, da je Rusija 5 zborov mobilizirala. Ta

vest je v toliko nenatančna, ker je v Nemčiji pozitivno in dobro znano, da ima Rusija mobiliziranih 11 armadnih zborov, oziroma jih je spravila na »vzvišeno stanje«. Rusija je namreč že prej imela 6 zborov pripravljenih. Vsak zbor šteje tri četrti svoje vojne moči.

Pripravljeni zbori so sledeči: 2. (Grodno), 15. (Varšava), 23. (Varšava), 14. (Lublin), 11. (Rovno), 12. (Vinica) — zdaj pa še: 3. (Vilna), 6. (Bjalystok), 19. (Varšava), 9. (Kiev), 8. (Odessa).

General Rennenkampf ni, kakor se je poročalo, določen za vrhovnega poveljnika cele te armade, marveč za poveljnika 3., 2., 15. in 6. zbora, ki so razdeljeni nasproti pruski meji nekako od Königsberga do Thornu in se dele v 8 infanterijskih divizij, 1 strelska brigada, 5 kavalerijskih divizij, numerično: 136 bataljonov infanterije in 128 škadronov kavalrije, ne všteti mejnih straž.

Nasproti tej armadi stojijo na nemški strani 1., 20., 17. in 2. zbor, ki pa niso posebno povečani in stoje numerično daleč za rusko »vzvišeno pripravnostjo«. To dokazuje, da Nemčija s konfliktom z Rusijo resno ne računa in jo smatra le kot politično demonstracijo, ki ima namen podpirati rusko diplomacijo, da čim več doseže.

Nožanje politične zadeve.

Čiško - nemška sprava. — Znižanje hišnorazrednega davka. — Gališka deželna zbornica volilna preosnova. — Odstop ogrskega naučnega ministra. — Soialno demokratska splošna stavka na Ogrskem.

Češki namestnik knez Thun je nekemu časnikarju izjavil, da se je češka javnost zmotila, ker je verovala govorici, ki so se namenoma širile. Predlogi vlade glede na češko - nemško spravo niso še formulirani. Kar tiče enakopravnosti češčine z nemščino, zavzema vlada stališče popolne enakopravnosti, izjeme so le z ozirom na občevarje z osrednjo vlado predlagajo. — Finančni minister je obljubil, da predloži po Veliki noči predlog, po katerem se zniža hišnonajemniški davek. — Dne 24. t. m. je zboroval odsek za volilno preosnovo gališkega deželnega zbora. Predložil se je predlog o preosnovi gališkega deželnega volilnega reda, po katerem naj bi gališki deželni zbor štel 225 poslancev, in sicer 12 virilistov in 213 izvoljenih poslancev. Zagotavlja se, da mora biti en namestnik deželnega maršala Rusin. Sodijo, da se

predlog reši in da se dne 4. marca skliče gališki deželni zbor. — Ogrski naučni minister grof Zichy odstopi, naučni minister postane prejšnji državni tajnik Bela pl. Jancovich. Grof Zichy bo odstopil, ker se mu ne zdi več umestno, da bi še sedel v Lukacsevi družbi, ki mu opozicija očita, da je za volitve državni denar porabil. Lukacs je v večrajšnji seji ogrskega državnega zbora odločno zanikaval, da bi bila Desyjeva očitavanja istinita in se je skliceval na znano Desyjevo obsodbo v razpravi, v kateri Desyjevih priči niso zaslili. Ogrska opozicija večerajšnje seje ni motila, ker se pripravlja na boj, ko dne 4. marca prične ogrska zbornica razpravljati predlogo o volilni preosnovi. — Socialna demokracija namerava v nedeljek izvesti splošno stavko na Ogrskem za splošno in enako volilno pravico.

Apponyijev recept za pomažarjenje ogrskih narodnosti.

Ogrsko društvo za socialno znanstvo je te dni sklicalo enako o vprašanju narodnosti na Ogrskem. Pred ključkom enake je govoril še grof Albert Apponyi in izjavil te-le duhovitosti: Vprašanje narodnosti na Ogrskem ni nastalo vsled tega, ker žive v deželi raznojezične mase, marveč je šele posledica okolištin, da se izobrazili sloji teh raznojezičnih mas ne snujejo in ne razvijajo na podlagi ogrske kulture, marveč se to godi na podlagi tuje kulture. Tako je bilo vedno s sedmograškimi Saksonci. Toda Nemci so zapadni Evropejci in instinktivno čutijo, da je obstanek zapadnoevropske kulture na Ogrskem odvisen od obstanka enotne ogrske države. Samo v posameznih obmeinih mestih se kaže tu in tam nacionalna tendenca, ki se pa z gori navedenim paralizira. Pri ostalih narodnostih je razvoj izobraženstva na podlagi tuje kulture v zvezi s političnim razvojem sorodnega plemena. Zemljenišno sosedstvo Češke in Moravske vpliva v narodnostnem oziru na Slovake v severozapadni Ogrski, sosedstvo Rumunije pa na Rumune. Te zunanje vplive, ki ustvarjajo pri nas narodnostno vprašanje, moramo oslabiti s krepkim razvojem ogrsko - narodnega življenja. Danes se ogrsko narodno življenje ne uveljavlja povsodi dovolj krepko. Naša uprava je ravno v pokrajinah narodnosti najslabša, tudi naši gospodarski politiki v tem oziru mnogo manjka, saj ni v stanu nasproti delovanju slovaških in

LISTEK.

Roža svetla.

Angleški spisal H. R. Haggard.
(Dalje.)

Začulo pa se je med tem glasno trkanje na vrata kapelice. Planile so pokonci, vpijo:

»Saraceni so tukaj! Dajte nam nože! Dajte nam nože!»

Rozamunda je izdrla bodalce iz nožnice.

»Počakajte,« zakliče opatinja. »Znabiti pa so prijatelji, ne sovražniki. Sestra Romana, pojdi k vratom in poglej, kdo je!»

Postarna sestra je omahujočih korakov prišla do težkih vrat, je odprla lino in vprašala s tresočim glasom:

»Kdo pa trka?« Redovnice pa so zadrževale sapo in napenjale ušesa, da bi vjele odgovor.

Zdajci so jim zazveneli na ušesa zvonki glasovi, ki so čudno tiho odmevali po grobnici podobni cerkvi.

»Jaz sem kraljica Sibila, pa moje dvornice.«

»In kaj želiš pri nas, kraljica? Zavejta?«

»Ne; seboj imam Saladinove odposlance, ki bi radi govorili z gospico Rozamundo D'Arcy ki je med vami.«

Pri teh besedah je pohitela Rozamunda h oltarju in obstala tam, še vedno držeč gola bodalo v roki.

»Nič se naj ne boji,« je nadaljeval zvonki glas, »kajti proti njeni volji se ji nič žalega ne zgodi. Odpri nam, presvetla opatinja, prosimo te v imenu Kristusovem.«

Tedaj je rekla opatinja: »Sprejmi mo kraljico z dostojanstvom.« Namignila je redovnicam zasesti svoje določene prostore, sama pa je sedla na stol sredi njih, pri oltarju za njo je stala Rozamunda.

Vrata so se odprla in skozi nje se je vsul čuden izprevod. Prva je prišla lepa kraljica z znaki kraljevske časti, a črn pajčolan na glavi. Za njo njene dvornice, dvanaest jih je bilo, tresoč se od strahu, pa sijajno oblečene; za temi pa trije resnobni Saraceni s turbanu na glavi, v oklepih in s scimitarji ob strani. Njim je sledil izprevod žensk, izvečina obleč nih v žalno obleko, ki so vodile presraščene otroke za roko, žene, sestre in vdove plemenitašev, vitezov in

meščanov jeruzalemskega mesta. Na koncu izprevoda je stopalo kakih sto častnikov in vojakov, med njimi Wulf, z Balianom na čelu in patrijarhom Heraklijem v sijajni opravi in v spremstvu duhovnikov.

Pri vstopu kraljice so opatinja in sestre vstale ter se ji poklonile, ona pa ji je ponudila prestol, ki je bil pripravljen za škofa, kedar je prišel na vizitacijo. A ona ga je odklonila.

»Ne,« je rekla, »ne želite me s takim častnim sedežem, ko prihajam kot ponižna prosilka in hočem moliti na kolenih.«

In pokleknila je z vsemi svojimi dvornicami in ostalimi ženskami na mramornata tla; začuden so zrli Saraceni nanjo, vitezi in plemenitaši pa so se gnetli zadaj.

»Kaj ti moremo dati, kraljica,« je vprašala opatinja, »družega nimamo kot svoja srca, svojo čast pa svoje življenje?«

»O!«, je odgovorila kraljica. »Žal mi je, da moram povedati! Prihajam vas prosit za življenje ene izmed vas.«

»In katere, kraljica?«

Sibila je vzdignila glavo in z iztegnjeno roko pokazala na Rozamundo, ki je stala nad vsemi pri oltarju.

Rozamunda je za trenutek prebledela, nato pa se je oglašila s krepkim glasom:

»Povej, kraljica, kakšno korist ti more dati moje življenje in kdo bi ga rad imel?«

Trikrat je skušala Sibila izpregovoriti, a zaman; naposled je zamrmrala: »Ne morem. Dajte, da ji odposlanec izroče pismo, če je zmožna njih jezika, da ga prebere.«

»Sem,« je odgovorila Rozamunda in eden saracenskih emirjev je izvelkel zvitek, ga pritisnil na čelo, nato pa ga je dal opatinji, ki ga je izročila Rozamundi. Z bodalcem je prerežala svilnato vrstico, ga odprla in ga brala z vedno istim mirnim glasom, prevajajoč ga med čitanjem:

»V imenu Alahovem, vseusmiljenem; svoji nečakinji, bivši balbeški princezinji Rozamundi D'Arcy, zdaj begunki, skrivajoči se v nekem frankovskem samostanu v mestu el Kuds Eš-Šerif, v svetem jeruzalemskem mestu! Nečakinja! Vse obljube, ki sem ti jih dal, sem izpolnil in še več, ko sem radi tebe praznesel življenju tvojih bratrancev, vitezov dvojčkov. A ti si me poplačala z nehvaležnostjo in zvijačnostjo, prav po navadi pripadnikov

rumunskih denarnih zavodov vzdrževati primerne protiteže. Tudi o kaki resni ogr. kulturni politiki ne more biti govora, ker so v to svrhu le nezadostna sredstva na razpolago. To, kar imenujemo ogr. kulturno politiko, je prava siromaščina. V to svrhu bi se moralo naučnemu ministru dati na razpolago najmanj 70 milijonov kron. Sedemdeset milijonov kron za kupovanje duš! In pri tem ne smemo pozabiti, da morajo dobršen del teh težkih milijonov prispevati duše, to je narodnosti same.

Balkanska vojska.

OFICIJELNA TURŠKA POROČILA.

Carigrad, 25. februarja. Veliki vezir Mahmud Ševket paša, ki se je v petek vrnil od pregledovanja turških čet v Gallipoliju, je izjavil, da je zelo zadovoljen s položajem vojske. Tudi poročila poveljnika čataldške armade Izet paše in šefa generalnega štaba Hadi paše, ki sta se zopet vrnila v Hademke, so ugodna. Umikanje Bulgarov se nadaljuje.

Carigrad, 24. februarja. Oficijsko se poroča: Včeraj je sovražnik obstreljeval Odrin, a kanonada je bila le slaba. Med glavnimi črtami se je s sovražnikovo artiljerijo vnel manjši artiljerijski boj. Vojaški položaj pred Bulairjem je neizpremenjen. Pri Čataldži so potoki prestopili brgove in otežkočujejo polzvedovanje. V boju, ki se je bil zahodno od Elbasana so izgubile naše čete pet mrtvih in 22 ranjencev. Sovražnik je veliko več izgubil.

TURŠKI PORAZ NA GALLIPOLIJU? NEMIRI V TURŠKI ARMADI. DVA FORTA V BULGARSKIH ROKAH.

V CARIGRADU SE PRIPRAVLJA REVOLUCIJA.

London, 24. februarja. »Daily Chronicle« poroča iz Carigrada, da so Turki pretekli petek na Gallipoliju doživeli velik poraz.

Pariz, 24. februarja. »Central Navs« poroča v necenzurirani brzovavki iz Carigrada, da se tu govori, da so bili Turki na Gallipoliju strahovito poraženi.

London, 24. februarja. Carigrajski dopisnik »Daily Maila« poroča »otom Constanze«: Izvem iz avtoritativnega vira, da je generalissimus Izet paša izjavil, da ne more prevzeti odgovornosti za nameravano ofenzivo turških čet iz Čataldže, ki naj bi osvobodile Odrin. Teren pred Čataldžo je ves preplavljen in morajo ostati Turki v svojih obkopi, z Bulgari pa je v stiku ena sama divizija.

Cesarski zaklad se je te dni na skrivnem prenesel v Brusu.

Turin, 24. februarja. »Stampa« poroča iz Carigrada: Pri Bulairu se je te dni vršila huda bitka. Piloti parnikov, ki so pluli te dni skozi Dardanele, pripovedujejo, da so Turki bili poraženi.

O velikem vezirju Ševket paši se govori, da se je iz Gallipolija že vrnil in da se skriva v nemškem poslanštvu.

Pri Čataldži je zopet prišlo do krvavih konfliktov med pristaši Nazim paše in mladoturki. Poveljnik konjenice pri Čataldži, ki je pristaš Nazim paše, je bil poklican v Carigrad. Izjavil je, da je nadaljevanje vojske spričo obstoječih razmer nemogoče.

tvoje krive vere, ter si zbežala od mene. Obljubil sem ti tudi ponovno, da je smrt tvoj delež, če poizkusiš kaj takega. Vsled tega nisi več balbeška princezinja, ampak samo ubegla krščanska sužnja in kot taka zapadla smrti, kadar te doseže moj meč.

Moja prikazen, ki me je nagnila, da sem te pripeljal iz Angleške na Jutrovo, ti je dobro znana. Ponovi si jo v srcu, predno odgovoriš. In v tej prikazni mi je bilo povedano, da boš s svojo plemenitostjo rešila veliko življenj. Zahteval sem, da te pripeljejo nazaj k meni, a poziv so mi zavrnili — zakaj, je brez pomena. Sedaj pa doznavam vzrok — da je bilo tako usojeno. Nič več ne zahtevam, da bi pri tem uporabljal silo. Zahtevam, da prideš iz svoje proste volje, da prejmeš bridko in sramotno plačilo za svoj greh. Ako pa želiš, pa ostani iz svoje proste volje, kjer si, in potem bodo ravnali s teboj, kakor Allah razsodi.

Ti odločiš to-le: ako prideš in me prosiš, da prizanesem Jeruzalemu in njegovim prebivalcem, sem pripravljen vpoštevati prošnjo. Ako ne boš hotela priti, dam vsakogar umoriti, izvzemši take ženske in otroke, ki se jih lahko obdržim kot sužnje. Zatorej se hitro odloči, nečakinja, ali si pripravljena vrniti se z mojimi odposlanci ali pa ostaneš tam, kjer te najdejo.

Jusuf Salah-ed-din.

Dva infanterijska bataljona v Carigradu sta se uprla. Zahtevala sta demisijo celega kabineta. Sultan je poslal k njim svojega adjutanta ter jim obljubil, da imenuje novo vlado, kakor hitro se sklene mir. Huršev paša, ki je bil poslan za vrhovnega poveljnika na Gallipoli, nima v rokah vodstva, marveč vodi operacije Enver beg, ki ima s seboj nekega nemškega častnika.

Trst, 24. februarja. Dopisnik »Piccola« v Carigradu z vsvo odločnostjo navlaži, da so Bulgari dva forta na Gallipoliju zavzeli. Vlada je listom naročila, da morajo odslej pisati le: »Pri Čataldži je položaj neizpremenjen, pri Bulairu tudi svoje pozicije vzdržujejo. Mladoturški komite je razdeljen v dva tabora, eden je za vojsko, drugi protinji, liberalna unija pa je za nadaljevanje vojske. Vlada je v težavnem položaju. Vrhutega kuje princ Sabaheddin revolucijo proti sultanu. Policija mu je za petami in govori se, da ga bodo zaprli. Vlada je dobila nekaj denarja, baje od Italije, ki hoče od Turčije kupiti otok Rhodos.

Carigrad, 24. februarja. Poročevalec »Daily Telegrapha«, ki je pretekli teden prešel skozi Dardanele, poroča, da so se Bulgari na Gallipoliju utrili in ne prodirajo. Turški častniki so mnenja, da Bulgari sploh ne bodo začeli z ofenzivo. Menijo, da Grki zaradi solunskega vprašanja Bulgarov ne marajo podpirati.

London, 24. februarja. Glasom vesti, dohajajočih iz Carigrada, so Bulgari forta »Napoleon« in »Viktoria« res zavzeli in neprestano prodirajo. Zelo se pa tukajšnji krogi čudijo, da Bulgari o vsem tem tako trdovratno molče in da Turki, ki so doslej vedeli poročati samo o zmagah, zdaj poročajo sami o svojih porazih.

Dunaj, 24. februarja. »W. allg. Ztg.« potrjuje iz Carigrada vest, da je turška armada na Gallipoliju doživela strahovit poraz. Došli parniki poročajo, da divja južno od Bulairja velika bitka, ki grozi za Turčijo usodopolno se končati. Vladni krogi strogo molče o vseh porazih. Turki so utrpeli velikanske izgube. Mahmut Ševket paša je iz strahu pred revolucijo zbežal na nemški konzulat. Stanje armade je obupno; disciplina vedno bolj pojemna. V armadi ki je na čataldški liniji, je prišlo do spopada med pristaši umorjenega Nazim paše in turškimi častniki. Mnogo vojakov je bilo pobitih. Komandant čataldške armade je bil poklican v Carigrad. Splošna sodba je, da je armada v takem položaju, da je nemogoče z vojsko nadaljevati.

Carigrad, 24. februarja. Zatrjuje se, da bo ministrski svet, ki bo danes zboroval, na podlagi poročila velikega vezirja sklenil, naj se armada omeji strogo na defenzivo. Pooblastilo se bo obenem Hakki pašo, naj od zastopnikov velesil v Londonu izve, kakšne gospodarske ugodnosti hočejo velesile Turčiji priznati, ako slednja odstopi Odrin.

Carigrad, 24. februarja. Iz Gallipolija je odšlo proti Dardanellam 10.000 mož, v Nadytos pa 8000.

ODRIN.

Sofija, 24. februarja. Obstreljevanje Odrina, ki je zdaj manj intenzivno, se bo začelo, ko se montirajo novi topovi. Povsod leži visok sneg, posebno v Dimotiki. Mraz je velik, na Gallipoliju je veliko turških vojakov iz Anatolije pozeblo.

Carigrad, 24. februarja. Šukri paša je 22. t. m. brzovjavil, da ima še veliko zalogo svežega mesa.

London, »Daily Mail« poroča iz Carigrada, da je Šukri paša poročal, da je situacija v Odrinu skrajno kritična in da mesta ne bo mogel več dolgo braniti. Veliki vezir mu je baje odgovoril, naj Odrin vsaj še tri tedne drži.

Carigrad, 24. februarja. Nekdo, ki je pred 14 dnevi pobegnil iz Odrina, pripoveduje, da je ob bombardementu 3. in 4. februarja padlo nad 150 krogelj v mesto in da je do 60 hiš zgorelo. Več poslopij je poškodovanih, med njimi tudi poslopje nemške Orientske banke. Med prebivalci je 20 mrtvih in ranjencev. Prebivalstvo živi skoraj redno življenje. Morala turških vojakov je v najlepšem redu. Poveljnik Šukri paša ni utrujen in zapoveduje hladnokrvno in odločno.

OBLEGANJE SKADRA. — APEL KRALJA NIKITE NA EVROPO.

Sv. Ivan d' Medua, 24. februarja. Ker so Srbi in Črnogorci pri Brdici naleteli na odpor in ker branijo Brdico večji topovi, s kakršnimi oblegovalci razpolagajo, so oblegovalci sklenili, da začasno napad ustavijo, dokler ne pripelje grški parnik »Trifilia« velike srbske topove iz Soluna. Na celi bojni črti stoji 8000 Srbov in 3000 Črnogorcev. Begunci iz Skadra poročajo, da je Riza beja na ukaz Esad paše usmrtil v brzovjavnem uradu neki albanski častnik. Miriditi so popolnoma mirni.

Pariz, 24. februarja. Kralj Nikolaj je »Temptu« poslal sledečo brzovjavko:

»Vprašanje Skadra je za Črno goro vprašanje kruha. Posest tega mesta in njegove okolice je logična in nujna rezultanta naše narodne eksistence in življenjski interesi silijo Črno goro na to, da si to mesto osvoji, kajti dejstvo, da je ta kraj bil skozi stoletja s silo od naše zemlje odtrgan, je politični in gospodarski razvoj Črne gore oviral. Evropska javnost bi morala razumeti, da dokazujejo naši napor, da to mesto zavzamemo in silne naše izgube, ki so večje, nego so bile žrtve kakšne velesile, da zavzame mnogo obširnejše pokrajine, da je črnogorski narod trdno sklenil, da se ne pusti Skadra oropati. Črna gora upa, da je Evropa ne bo prisilila, da v svrhu, da dobi, kar ji gre, poseže po skrajnih sredstvih.«

Napolj, 24. februarja. Nek častnik ladje »Regina d'Italia«, ki se je vrnila iz Sv. Ivana d' Medua, pripoveduje, da so izgube Črnogorcev pred Skadrom naravnost velikanske.

DJAVID PAŠA PROTI BITOLJU.

Carigrad, 24. februarja. Potrjuje se, da Djavid paša koraka s 15.000 Turki in Albanci proti Bitolju.

MIR NA OBZORJU.

Carigrad, 24. februarja. »Tergiumani Hakikat« obžaluje izjavo Hakki paše, da Turčija ne mara vojske nadaljevati.

Carigrad, 24. februarja. Tu se govori, da hoče vlada te dni imenovati nove mirovne delegate in sicer takoj, ko bo Hakki paša uspešno končal svojo misijo v Londonu.

Carigrad, 24. februarja. »Tanin« piše, da je Porta pripravljena prelivanje krvi častno končati in apelira na Bulgarijo, naj tudi odneha, ker turške čete lahko nedogleden čas ostanejo v defenzivi, Bulgariji pa prete »notranji nemiri«.

London, 24. februarja. »Daily Mail« poroča iz Belgrada, da se vrše med Turčijo in poslaniki velesil tajna pogajanja za mir, tako da bi se mogel mir skleniti že začetkom marca. Hakki paša je že privolil v to, da se Odrin preda Bulgariji. Bulgarija pa zahteva zdaj mejo, ki bi bila bližja Carigradu, vojno odškodnino in to, da Turčija 15 dni po začetku mirovnih pogajanj demobilizira.

Belgrad, 24. februarja. Bulgarsko poročilo o vojni odškodnini se je izročilo posebni komisiji srbskega finančnega ministrstva, da izdela tudi srbsko poročilo o vojni odškodnini. Poročili se izročita poslanikom velesil. Zahtevala se bo vojna odškodnina v višini 300 milijonov frankov.

London, 24. februarja. Vest, da je Kiamil pašo zadela kap, niso resnične. Kiamil paša potuje v Carigrad ter se je izjavil, da ne veruje, da bo sedanji turški vladi mogoče skleniti ugodnejši mir nego ga je svojčas on sklenil.

Pariz, 24. februarja. »Journal« poroča iz Carigrada: V uradnihih krogih so prepričani, da se bo mir sklenil že prve dni prihodnjega tedna. Instrukcije Hakki paše so zelo konciliantne.

Sofija, 24. februarja. V dobro poučenih krogih se govori, da je angleška vlada bulgarsko prosila, naj ji naznani svoje mirovne pogoje.

Rim, 24. februarja. Tukajšnji bulgarski poslanik Rizov je izjavil, da se Bulgariji ne gre toliko za Odrin, kolikor za celo mejo na jugu. Bulgarija, ki vsled vojske gospodarsko veliko trpi, bo stavila zdaj veliko večje pogoje za mir.

ALBANSKO VPRAŠANJE. — MED AVSTRIJO IN RUSIJO SE DOSEŽE KMALU SPORAZUM.

Dunaj, 24. februarja. »Reichspost« piše, da se politična napetost med Avstrijo in Rusijo vedno bolj zmanjšuje in da je upanje, da bo mogoče že v prihodnjih dneh odpuštili večje število rezervistov z galiskih mej.

Dunaj, 24. februarja. Berolinski dopisnik »N. Fr. Pr.« poroča iz kompetentnega vira: Tu upajo zelo gotovo, da se bodo na prihodnji konferenci poslaničnikov v četrtek definitivno rešila vsa konfliktna vprašanja med Rusijo in Avstrijo.

Milan, 24. februarja. »Corriere della Sera« poroča iz Londona: Na prizadevanje drugih velesil sta se avstrijski in ruski poslanik 22. t. m. v prvič sestala. Gre se samo še za Debar in Djakovo. »Reuter« oficijozno potrjuje, da se glede tega vrše med Dunajem in Peterburgom direktna pogajanja. Upa se, da bosta obe državi že prihodnji konferenci poslaničnikov v četrtek lahko predložili gotov kompromis.

AVSTRIJA IN SRBIJA.

Belgrad, 24. februarja. Ker se prično kmalu pogajati o trgovinskih pogodbah med Avstrijo in Srbijo, se razmotriva tudi vprašanje, če bi ne kazalo, da obišče Dunaj srbski ministrski predsednik Pasić. Poučeni srbski krogi trdijo, da Pasić med pogajanja ob primernem trenutku odpotuje na Dunaj, a zdaj je še prezgodaj o tem razpravljati.

Belgrad, 24. februarja. Poročila o izboljšanju mednarodnega položaja vzbujajo v srbskih krogih zavest, da se končno le doseže mirna rešitev in da Avstro-Ogrska glede na albanske meje odneha.

BULGARSKO - RUMUNSKI SPOR.

Sofija, 24. februarja. Bu'garska vlada je izročila odgovor na demarcho velevlasti Bulgarska vlada pravi, da zaupa v pravičnost velesil in da se podvrže sklepu velesil, ako se tudi Rumunska takemu sklepu podvrže.

USPEHI BALKANSKE POLITIKE AVSTRIJSKE DIPLOMACIJE.

Dunaj, 24. februarja. »Montagsrevue« sodi, da je danes Rusija v Belgradu in Sofiji vsemogočna in da tudi rumunski narod z Rusijo simpatizira ter dolži grofa Berchtolda neodkrita politike.

POVEST O DVEH TURŠKIH DREAD-NOUGHTIH.

Peterburg, 24. februarja. Pred tremi tedni so časopisi poročali, da je Turčija kupila dva argentinska dreadnota. O tem piše »Novoje Vremja«: »Dreadnota sta bila prodana na upanje po sedem odstotkov na leto. Prvi obrok v znesku 3.600.000 funtov (angleških) bi se bil imel plačati šele v dveh letih. Po mladoturški revoluciji so turški pooblaščenca telegrafirali, da velja kupna pogodba kljub izpremenjeni vladi. Pred 14 dnevi pa je dobila vlada obvestilo, da angleška tvrdka ne more izpolniti svojih obveznosti, ker je neka velesila zadnje uro vložila ugovor. Turki so doslej upali, da dobe dreadnota. »Hamidije« ju je pričakovala pod ameriško zastavo. Imela je nalog, pripeljati jima poveljnika in obleko za moštvo, katero so bili najeli Angleži in Amerikanci.«

Kako se je zakonski dvojici Polanjko go-dilo na Angleškem, ali »english Sunday«

Kdo izmed naših čitateljev se ni slišal o slavni angleški nedelji? To je neke posebne vrste nedelja, ki se je z našo nikakor ne more primerjati. Tudi pri nas res počiva ob nedeljah delo, uradi so zaprti, verniki posejajo svoja svetišča, turisti delajo izlete, kakor na Angleškem itd., a to še ni nobena angleška nedelja. Mora se doživeti, da se ve, kaj pravzaprav pomeni. Ob nedeljah je na Angleškem več ali manj vse zaprto in vse miruje; gostilne, kavarnе, gledališča, uradi, tovarne; promet na železnica je omejen in last not least počiva menda tudi še policija. Takozvani policijski dogodki, ki naši mestni policiji ravno ob nedeljah dajejo toliko posla in o katerih radovedni naši čitatelji drugi dan pod naslovom »Policijske vesti« izvedo, so vsled stoletnega treniranja menda že tako dresirani, da se dogode ali že pred ali pa po »Sunday«. In vse to je Polanjkotovima prišlo zelo prav ter jima pripomoglo do prelepe morske vožnje in ne, kakor smo prvotno poročali, premetenosti Polanjkota, ki je bil v izseljevalnih zadevah dobro izvežban. Pač velja naš izrek o premetenosti Polanjkota za nemške policijske oblasti, zlasti v Ulmu, Stuttgartu in v Hamburgu, ki so bile sicer dvojici dobro za petami, toda vedno za par dni prepozno. Še v večjem obsegu velja to za morskobrezne oblasti, ki prihoda in prepeljave dvojice čez kanal sploh niso opazile, tako da se je naenkrat pojavila na Angleškem v Doveru. Nikakor pa to ne velja za avstro-ogrske konzularno oblast v Doveru, katera se je v predležečem slučaju izvrstno obnesla in ni njena krivda, da sta se mogla vkrcati. Izvedeli smo take zanimivosti o tem, da jih našim čitateljem ne moremo prikriti. Parnik »Vaderland« belgijske družbe »Red Star Line«, ki je odplul iz Antwerpna 15. t. m. ob 7. uri 30 m. dopoldne, dospel je dne 15. t. m. popoldne na svojem potu v Ameriko najprvo v Dover na Angleškem ter bi moral odpluti v New York še isti večer ob 6. uri 10 m. V resnici se je pa zakasnil in šele v nedeljo dopoldne odjadril. Avstro-ogrski konzularni agent gospod William Grant, ki ima menda zelo dober nos, je izvohal že v soboto, t. j. dne 15. t. m., na podlagi pravočasnega obvestila ljubljanske mestne policije, da se zakonska dvojica Polanjko nahaja v Doveru. Dognal je, da je bivala v Kingo svam Head-hotelu ter da je več lepih ljubljanskih strokovskih bankovcev zamenjala v neki menjalnici za angleški denar. Pri agentu omenjene družbe »Red Star Line« sta naročila za isti popoldne došli parnik »Vaderland« do New Yorka dva vožnja listka, in sicer za kabino prvega razreda, seveda kakor taki gospodi pristojno, in zato je odštela 34 funtov šterlingov, t. j. okoli 850 K našega denarja. Agent je kavalirski dvojici preskrbel lepo opremljeno kabino I. razreda št. 6 za njuno izključno uporabo, v kateri sedaj nemotena ploveta proti obljubljeni deželi. Kot prtljago imata pa le s seboj usnjato ročno potovalno torbo. Polanjko je kupil tudi revolver z naboji ter poprosil hotelske »natakarja, da mu jih še več prinese, kar je pa ta odklonil. Tudi si je brke obril par ur pred odhodom, tako da je sedaj popolnoma obril, pravi Amerikanec-ve'ak. Gospod William Grant, vesel svoje brihlosti in pohvale svojih predpostavljanih v Londonu ter v svesti si svoje dolžnosti, oddal se je takoj k policijskemu šefu v Do-

veru, da bi le ta dal dvojico prijeti in aretovati. A tu neha resnoba in začne se veselje. Mož ni računal na »english Sunday« in zdaj strmite in čujte ljudje božji! Policijski šef je zastopniku avstro-ogrške konzularne oblasti s pravo angleško flegmo odgovoril, da je nemogoče za soboto zvečer ali pa v nedeljo dobiti potrebno pooblastilo (autorisation) in druge potrebne listine, da bi se mogla dvojica postavno prijeti in priverstiv v zapor! Svetoval je g. Grantu, naj pusti dvojico vkrcati na parnik »Vaderland«! V njem je baje ravno tako zasigurana, kakor če bi bila v zaporu v Doveru, ker se ta parnik nikjer ne ustavi; v Newyorku se pa lahko prime. In tako se je tudi zgodilo. Mlada in bogata dvojica Polajnsko se je v svojo lepo opremljeno kabino vkrcala ter plove sedaj brezskrbno proti Newyorku. Kapitan ladje je bil po gospodu Grantu o kakovosti prebivalcev kabine št. 6 zaupno obveščen in je obljubil obračati posebno pozornost na dragocena pasažirja. Ne vemo, naj se li postopanju policijskega šefa v Doveru jezimo ali smejemo. Vseeno naj bi bilo, če se puste dve zaradi velike goljufije preganjani osebi na parniku vkrcati se ali če se na suhem primeta. Možakar menda pač ni vedel, da obstoja med Anglijo in Avstro-Ogrsko državna pogodba, glasom katere Anglija avstro-ogrške podanike radi goljufije izroča, da pa s se vernoamerikanskimi državami ni take pogodbe. Ko bi se bila dvojica aretovala v Doveru, bila bi zadeva enostavna. Na brzopletno obvestilo gosp. Grantu vpeljalo bi se takoj izvrševalno postopanje, ki bi seveda stalo tudi par tisočakov, a zakonska dvojica bi bila prišla prav hitro in brez vsakih ovir v roko avstrijske pravice, oškodovana stranka pa do denarja, kolikor ga je še ostalo. In ne bilo bi potreba nobenega deportacijskega postopanja, katerega izid ni sigen. Tu si prizadeva oblast na vse kriplje ubeglo dvojico izslediti, izda sto in sto kron tiralnih stroškov in ko je izsledena, se je ne more prijeti radi nedeljskega počitka. Tako vidimo, da brez znane angleške nedelje ljubezniivemu parčku ne bi bilo mogoče odnesti petu v Ameriko in bi moževa premetenost v zadnjem trenutku docela odrekla. Radi tega priporočamo vsem osebam, ki se hočejo stroki a la Polajnsko posvetiti, ali se mogoče že vežbajo, da si svoj beg tako uredijo, da bodo tudi deželni, kakor premeteni parček, blagrov »english Sunday«.

POMORSKE VOZNEJE.

Austro - Američana. Trst: Alice odpluje 27. februarja v New York; »Marta Washington« 1. marca v New York; »Kaiser Franz Josef I.« 6. marca v Neapelj, Barcelono, Amerio, Las Palmas, Rio de Janeiro, Buenos - Aires; »Colombia« 20. marca v Patras, Almeira, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos - Aires; »Polonia« 22. marca v New York.

Severno nemški Lloyd. Bremen. Severno nemški Lloyd je prepeljal v l. 1912 v New York 168.723 oseb; od teh je prepeljal 132.556 oseb po morski poti Bremen-New York, po sredozemski poti, luke Genua, Neapelj, Palermo, Gibraltar — New York pa 36.167.

Vžnja v Palestino. Dne 13. aprila odpluje iz Benetk mimo otoka Krfa parnik »Schleswig«, družbe severno nemškega Lloydja in pripluje 18. aprila v Jafu.

Cerkveni vestnik.

— **Sv. Dežela.** Te dni je nastopil svojo službo novi kustos sv. dežele: P. Honorat a Kartera, reda sv. Frančiška. Kustos sv. dežele je vedno Italijan. Za svetovavce ima skušene patre raznih narodnosti: vikar (Francoz), prokurator (Španjec) in štiri diskrete: 1 Italijana, 1 Francoza, 1 Španca in sedaj v prvič enega Slovence, namreč: P. Benigna Snoj, kateremu so zaradi njegovega blagega značaja in vspešnega, vnetega delovanja skozi celih dvest let deloma v Aleksandriji, deloma v Kairi izročili to častno službo, častno zanj, častno tudi za nas Slovence. Mesto P. Benigna Snoj je 6. t. m. odrinil iz Gorice v Kairo iz frančiškanskega samostana na Kostanjčevici vikar in lektor italijanskega jezika P. Adolf Čadež.

ZA ŽENSKO VOLILNO PRAVICO.

V soboto, dne 22. t. m., je priredila izvoljena poslanka gospa Kunčička javen shod, da bi bila priznana njena izvolitev. Shoda se je udeležilo veliko oseb. Ženske iz vseh slojev so bile prisotne. Kunčička je govorila pet četrt ure. Po govoru so izjavili vsi prisotni zastopniki strank, da bodo Kunčičko tako dolgo volili, dokler bo njen mandat priznan in v državnem zboru za njeno priznanje glasovali. Sklenjena je bila resolucija na vlado, naj izvoli-

tev prizna, in poziv na poslance, naj delajo v tem smislu.

Dnevne novice.

— **Liberalno psovanje kot volilna agitacija.** Če liberelec le usta odpre, pa sirovost iz njih buti. V volilnem oklicu, v katerem narodno-napredna stranka priporoča svojega notarja Marinčka, kar mrgoli sirovosti. O svojem programu ne vedo povedati prav ničesar. Saj liberalna stranka sploh nobenega programa nima, razen da blati in psuje to, kar drugi delajo. Tako tudi v volilnem oklicu. »Politična nepoštenost«, »prelomljena obljuba«, »verozakonolomstvo«, »prevara in ostudni terorizem« — tako zmerjanje naj pripomore do zmage duševno revni liberalni stranki. Ni vredno se s takimi psovkarji prerekati. To bodo gorenjski volilci že pokazali liberalnim zmerjavčkom!

— **Rafaelova družba.** — **Slovenski Narod.** — **liberalni agentje.** Ze svoj čas smo povdarjali, kako brezvestno »Slovenski Narod« hujška zoper človekoljubno delovanje Rafaelove družbe — vse to v korist liberalnim izseljenškim agentom. Za svoje nerazodne bralce je zapisal »Narod« sledeče vrstice: »Zastopniki parobrodskih družb, kjer izseljenci kupujejo vozne listke, so ljudje, ki si jih je vlada pred podelitvijo koncesije natančno ogledala in ki jih ne prestando nadzoruje. Ti možje so po svojem poklicu gotovo v stanu, dati izseljencem dobre informacije in jih že zato ne bi napačno informirali, ker bi s tem sami sebi škodovali.« — Kdor te neumnosti ne razumi na prvi pogled, je pač vreden, da je naročnik in bralec »Sl. Naroda«. O zanesljivosti nekaterih izseljenških agentov v Ljubljani in po Kranjskem, bi se gospodje okoli »Narodovega« uredništva prepričali pri dež. vladi, kjer bodo videli, kako obsežen akt imajo o pritožbah zoper delovanje teh ljudskih liberalnih dobrotnikov. Nočemo trditi, da so vsi taki, vendar pa spisi deželne vlade jasno govorijo. Če je izvestnim izseljenškim agentom in »Narodovemu« uredništvu prav, bomo v prihodnje začeli objavljati izseljenške družbe po imenu in čisto natančno opisali slučaje, kako se je delalo in kako se še dela z izseljenci. Kako je n. pr. neka izseljenška družba po svojem agentu v Ljubljani sprejela za transport v Ameriko človeka, ki je bil na eno oko slep in je imel vso čeljust od raka oziroma neke take boleznj razjedeno, dasiravno je moral dobro vedeti, da po izseljenški postavi takih v Ameriki ne sprejmejo. Če jim je ljubše, navedemo slučaje vse polno. — Častito duhovščino pa prosimo, da večkrat na leto opozarja ljudstvo, ki se izseljuje v Ameriko, naj se opoča predno se izseli, pri Rafaelovi družbi, kjer dobi potrebnih navodil, kako se je ravnati proti izseljenškim agentom, koliko se jim sme plačati, kako se je ravnati med potjo itd. Vse to dobijo izseljenci pri Rafaelovi družbi brezplačno in je naravnost nesramna trditev znanega izseljenškega agenta, ki jo je zapisal v »Slovenskem Narodu«, da je namen Rafaelove družbe, iztisniti izseljenca kako kronico duhovnika v roko. Enako prosimo tudi vsa županstva, naj ljudstvo s primernimi oklici pred cerkvijo na to opozore.

— **Delavski shodi.** V nedeljo dne 23. t. m. se je vršil v Stražišču pri Kranju občni zbor Jugoslovanske Strokovne Zveze. Na shodu je govoril poslanec Gostinčar o demokraciji in o zakonodaji glede delavskega varstva.

— **Vera in verstva.** Včerajšnji »Narod« je pod črto priobčil neko iz »Gartenlaube« ali podobnega znanstvenega lista ali pa brošure prepisano razkladanje vseh različnih ver in verstev na svetu ter pripoveduje o fetiših, šamanih boncih, »medicinmanih« in seveda tudi o skapulirjih. Eno verstvo pa je »Narod« pri tem le pozabil, slovensko liberalno. Razvilo se je to verstvo iz neumnosti, njegov verniki pa se imenujejo »napredni inteligenti« in imajo tudi svoje »medicinmane«, ki coprajo in svojim vernikom predčujejo stvari, katerih ni. Njihova sveta knjiga je »Slovenski Narod«, verujejo pa tudi v nekanoničen in od liberalnih »medicinmanov« še nepotrjen »Dan«. Nad seboj priznavajo šamana in celo vrsto podšamanov in verujejo v dva svetovna principa: napredno misel in klerikalnega zmaja. Fetišov pa imajo liberalci več vrst, pomaga pa nobeden nič.

— **Umrja** je danes jutraj v Skofji Loki Marija Sever, stara 74 let. Pokojnica je mati gg. župnika v St. Vidu na Vipavskem, Frančiška Severja in kaplana v Preserjih Ivana Severja. R. I. P.

— **Umrja** je v Črnem vrhu nad Idrijo 22. t. m. Frančišek Gostiša iz ugledne hiše »pri Grogatu«. Bil je ves čas zvest pristaš S. L. S. ter velik dobrotnik cerkve in tukajšnjih krščanskih organizacij. Še na smrtni postelji se je spomnil tukajšnjega telovadnega odse-

ka Orel ter mu daroval znatno vsoto. Z njim je legel v grob zopet eden Crnovršcev stare korenine kakoršnih je vedno manj. R. I. P.

— **Črnuče.** Včeraj smo imeli v društvu jako podučno, popularno predavanje. G. profesor Pengov je nazorno razlagal zanimive pojave iz kemije. Poslušalci so mu bili zelo hvaležni. Gospod profesor, prosimo, še večkrat! Udeležba je bila velika, vendar smo pogrešali nekaj boljših članov. K predavanjem vsi skupaj! Ljubino domače ognjišče!

— **Jermeni** se podraže za 10 odstotkov, tako so sklenili vsi avstrijski jermenariji, ker so se podražile tudi kože.

— **Konec maksimirskih topolov v Zagrebu.** Ob vходу v zagrebski Maksimir je stal drevored starodavnih topolov. Ogromna drevesa so vsled starosti postala trhla in votla, tako da so bila že nevarna za promet. Zato je mestna občina odredila, da se posekajo. Vseh skupaj je bilo 148. Dolga doba hrvaške zgodovine je šla mimo teh dreves, marsikakega hrvaškega veljaka so pozdravljala, sedaj pa je sekira tudi njim zapela zadnjo pesem.

— **Po stopnjicah je padel in se ubil** v Clevelandu v Ameriki rojak J. Legan iz Podgozda blizu Žužemberka.

— **Direktna odprava prtljage preko Dunaja s prepeljavo med dunajskimi kolodvori s cestnimi vozili.** Postaje c. kr. avstrijskih državnih železnic in c. kr. priv. južno železniške družbe (avstr. črte) odpravijo od 1. marca 1913 potno prtljago na preko Dunaja ležeče postaje c. kr. avstr. državnih železnic in c. kr. priv. južno železniške družbe (avstr. črte) pri brzovlakih direktno v zveznih relacijah, ki se razglasijo s posebnimi v postajah razobešnimi oznanili in v avstr. kurzni knjigi od 1. marca 1913. Ta prtljaga se prepelje na Dunaju od dohodnega kolodvora k zveznemu kolodvoru s cestnimi vozili. Prtljažna vozna se zračuna pri ti direktni odpravi prtljage do in od Dunaja. Za prepeljavo se iztirja pri oddaji: pri pošiljateljah prtljage do 20 kg 130 vin., za vsakih nadaljnjih 20 kg pošiljatve za 50 vinarjev več. Nadaljnje določbe so razvidne iz izobešenih razglasov. S to uvedbo, ki se omeji najprvo na pri brzovlakih oddano prtljago, naj bo ustrezno ponovno iz krogov potujočega občinstva izraženim željam. Nadaljno razširjanje se bo uvaževalo, za slučaj, da se bo ta uredba obnesla.

— **Ogenj.** Iz Sore: Na Homu sta včeraj dva dečka igrajoč se zažgala hosto. Pogorelo je štirim posestnikom. Posrečilo se je ogenj omejiti.

Koroške novice.

k Slovenska zmaga na Koroškem. Pri ponovnih občinskih volitvah v St. Petru pri Velikovcu so Slovenci zopet sijajno zmagali.

k Občni zbor S. K. S. Z. za Koroško v nedeljo se je izvršil nad vse častno in lepo. Velika dvorana v hotelu Trabesinger je bila čisto polna vrlih mož, fantov in deklet iz cele slovenske Koroške. Vsa poročila so se enoglasno odobrila, izvolil se je zopet stari odbor in dr. Ehrlich je podal dobro začetan program za bodočnost. Po občenem zboru se je vršil prvi protialkoholni shod, ki je bil istotako nad vse dobro obiskan. Govorili so gg.: msr. Podgore, svetnik Kalan in dr. Rožič. Zvečer se je vršila lepa igra »V krvi«. Izvrstno so igrali vrli podljudeljski igralci. Dvorana je bila nabito polna.

k Einspielerjeva 25letnica. Slov. kršč.-soc. zveza je sklenila, da slovesno praznuje letos 25letnico smrti koroškega buditelja Andreja Einspielerja. Vsa društva bodo priredila shode in govore o Einspielerju. V Svečah, v rojstni vasi, se vrši meseca junija velika slavnost. Natančni čas se določi kmalu. Z Einspielerjevo 25letnico se bo združila tudi evharistična pobožnost, ki je gotovo v smislu in duhu Einspielerjevega gesla: Vse za vero, dom, cesarja!

k »Deutschnationale Mitwochabend« v Celovcu! Kaj je to? V Celovcu prirejajo nemški liberalni nacionalci stalne nemško-nacionalne večere ob sredah, bodisi pri »Sandwirtu« ali v »Koschatstüberl«. Toda ti nemško-nacionalni večeri so za Slovence še večjega pomena kot za Nemce! Zakaj? Pri teh političnih večerih govori ali predava po navadi kak strasten nemški nacionalalec, n. pr. Sumi, Angerer, dr. Lakomen, dr. Bruger itd., in sicer vedno o stvarih, katerih osti so obrnjene proti Slovincem. Omenjamo samo zadnji večer preteklega srede. Na tem večeru je govoril poslanec Dobernig o pomenu avstrijskih Nemcev za velenemško državo, zlasti je poudarjal pomen koroških Nemcev za Avstrijo in za Nemčijo! — Še več! Poudarjal je, da morajo Nemci premostiti z nemško brvijo — most do goriških in tržaških Nemcev in da si morajo Nemci ohraniti prosto pot do Trsta! Ali se ne pravi to direktno boj napovedovati avst. Jugoslovanom, zlasti pa Slovincem; ali se ne pravi to, da hočejo Nemci s silo germanizirati Slovence! — Prvi in

glavni izzivac in »narodnonacionalni« hecar je posl. Dobernig!

k Vzhodna železnica in jezikovni boj. »Freie Stimmen« so zopet prinesle hujškajočo notico glede slovenske zahteve radi slovenskih napisov na novih postajah. Lackner misli, da je on menda deželni predsednik in deželni glavar na Koroškem, tako samooblastno piše.

k Volšperk. V lepi, še precej s Slovenci naseljeni labudski dolini leži mestice, bolje rečeno trg Volšperk, s krasno okolico. In na c. kr. okrajno sodišče Volšperk si je usojala neka slovenska občina poslati dopis s slovenskim naslovom! Ali g'ejte, pravične, mirne nemške sodnike! Poslali so dopis nazaj, češ: Volšperk ne obstoja! In »Freie Stimmen« se grozovito jeze nad to nezaslišano predrznostjo, da si upajo Slovenci — koroški izzivaci — tako potvarjati pristna nemška imena. Pravi, da je to »Venunciarium« brez primere! Sedaj vprašamo Lacknerja in užaljene Nemce, zakaj pa koroški germanizatorji ne rabijo tisoč let starih slovenskih imen v izviru, v slovenščini? Zakaj pa pišejo n. pr. Klagenfurt namesto Celovec, ki je pristno slovensko ime. Zakaj pa pišejo Maria-Rain namesto Žihpolj, Maria-Saal namesto Gospa Sveta, Maria-Elend namesto Podgorje (Gorje — Elend!), Ebental namesto Zvelc, Portsach namesto Poreče, Velden namesto Vrba itd. — Vsa lepa, čista slovenska imena vasi, krajev, trgov in gora, voda in jezer ste nesramno »verhuncali«!

k Koroški kmetje so imeli preteklo leto slabo letino. Poleti sušo, jeseni slano in vrh tega še živinsko bolezen. Bog da letos boljše letine in več sreče pri živini. K vsem tem neizgledom so pa skrbni deželni očetje še dež. doklade zvišali za 15%. — Kmet, ti pa plačuj — uboga para!

k Samomor vojaka. V Celovcu se je ustrelil s puško v vojašnici vojak Viktor Moser. Samomor je izvršil v pijanosti vsled strahu pred kaznjivo, ker je izostal čez dovoljen čas.

k Za »Proč od Rima« se bo agitiralo pri predavanju, ki se vrši v »Musiškale« dne 21. in 23. t. m. v Celovcu. — Celovška nemška duhovščina pa vse to mirno gleda in roke križem drži!

k Prva nesreča letos na Vrbskem jezeru se je zgodila v sredo dne 19. t. m. Uradnik koroške hranilnice K. G. in gđ. O. sta se podala čez odmerjeno črto proti Lovetu in v bližini mostu poleg Loveta se jima je vdrl led in oba sta izginila pod vodo. Le z veliko težavo ju je rešil uslužbenec drsališča, ki jih je potegnil s pomočjo rešilnih priprav iz vode. Vsi drsalci jezera se opetovano opozarjajo, da se naj nikar ne spuščajo na prosto ledino, kjer ni dovoljeno drsanje.

Štajerske novice.

š Svobodna šola. Iz Maribora poročajo: Našim nemškim svobodnimislecem so se izpolnile njihove želje. Ustanovili so zopet podružnico »Svobodne šole« za Maribor, ki je bila že pred nekaj leti ustanovljena, a je mirno zaspala. Na zborovanju je govoril znani židovski agitator svobodne misli dr. Ludo Hartman, skoro eno uro proti »klerikalnemu zmaju«. V odboru so: železniški uradnik Bühl, profesorica dr. Puchleitner, bančni ravnatelj Krammer, Gruber, Kukovitz in učitelj Fasching, Lednig, Nerath. — Protestno zborovanje, sklicano od katoliškega »Volksbunda«, je magistrat prepovedal in je bilo občinstvo vsled tega silno ogorčeno. Vendar se vrši to zborovanje prihodnji teden.

š Slovensko katoliško izobraževalno društvo »Kres« v Gradcu vabi k prireditvi v nedeljo dne 2. marca 1913 v dvorani restavracije »Goldener Stern«, Sparbersbachgasse 65. Spored: I. Tamburanje. II. Iv. Laharnar: Prezgodnji cvetlici, poje mešani zbor. III. Jak. Aljaž: Ujetega ptice tožba, poje mešani zbor. IV. »Domene«. Narodna igra s petjem v petih dejanjih. Po Jurčiču spisal dr. Ivo Česnik. V. Prosta zabava s petjem in tamburanjem. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina: I. vrsta 1 K., II. vrsta 70 vin., III. vrsta 50 vin. Stojišča 40 vin. Predprodaja v društvenih prostorih. Ker je to prva večja igra in ima društvo obilo stroškov za predpriprave, vabi k najobilnejši udeležbi vpludno odbor.

š V pokoj sta stopila župnika Edvard Janžek pri Sv. Marjeti v Rimskih toplicah in F. S. Segula, župnik pri Sv. Roku ob Solli.

š Novi odsek za naseljevanje obrtnikov na Spodnjem Štajerskem, ustanovljen nedavno od »Südmarke«, že pridno deluje. Kakor poročajo, se je naselil v St. Ilju v Slov. goricah nemški mizar iz Koroškega, na Pragarskem nemški črevljar iz Gradca, v Vojniku nemški brivec iz Gradca, v Oplotnici pri Konjicah nemški mizar iz Gradca. S tako silo se zaganjajo Nemci v Slovence, da bi nas čim prej podjarmili. š Cej, brez vode. Pretekli teden so bili naši meščani v neprijetnem položaju, ker je vodovod odpovedal. V bližini gozda v Vičanju je v glavnem izviru počila cev.

in so poskusili popraviti škodo brez zapretja vode; zaradi tega je izostalo obveščanje prebivalstva. Konečno se je izkazalo, da se mora vodovod v svrhu poprave na vsak način zapreti ter ni bilo več mogoče občinstva o tem sklepu obvestiti. Po 18urnem delu so vodovod zopet v red spravili. Ob tej priliki so prišli na sled, da odjemalci vodo po nepotrebnem tratijo in zato hoče uvesti magistrat bolj strogi vodovodni red. Shramba na miklavškem hribu, ki vsebuje 3000 hl vode, zadostuje za mesto — v slučaju zapretja za več kot 24 ur, a ta velika množina je že mnogo prej popolnoma pošla. Odslej bodo uvedli strogo kontrolo glede porabe vode in se dotične hiše, ki se zoper ta prestop prek grešijo, kaznujejo z zapretjem vode.

š **Ponarejen denar.** V Gradcu krožijo ponarejeni bankovci za 10 K. Izvršeni so tako dobro, da so jih celo poštni uradniki brez ugovora sprejemali. Izgledajo le nekoliko starejši in obrabljeni. Prišli so baje od ogrsko-hrvaške meje.

š **Slovensko gledališče v Mariboru.** V nedeljo, 2. marca 1913, »Ben Hur«, zgodovinska igra iz Kristusovih časov s predigro in osmimi slikami. Po romanu Ludvika Wallaceja spisal Oton Farter; prevel — Kl. —. Blagajna se odpre ob pol 7. uri zvečer. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer.

š **Časten občan.** Občinski odbor pri sv. Lenarju nad Laškimi je v seji dne 19. februarja izvolil ustanovitelja nove občine, g. župnika Franca Časl v priznanje zaslug v občini svojim častnim občanom.

š **Zaročil se je** odvetniški kandidat v Ljubljani, g. dr. Pučnik, z gđ. Anico Kramer iz Trbovelj.

š **V jami se zadušil.** Posestnik Andrej Kovačič iz Dobrove pri Ormožu je dal na dvorišču kopati studenec. Delo je prevzel neki mojster Vincenc Genz z Ogrskega, ki pa je vse najeto delo prepustil svojemu 16letnemu sinu. Pomagali so mu posestnik Andrej Kovačič, njegov sin in hčerka. Ko so ga pred nekaj dnevi v globločino 70 metrov spustili, je začel nenadoma na pomoč klicati. Kovačič in njegov sin sta se hotela takoj podati v jamo, pa vsled ozračja nista mogla priti do tal. Obvestila sta požarno brambo v Hardeku in poklicala dr. Heissa iz Ormoža; a tudi oni ga niso rešili, ker zaradi zadušljivega zraka nihče ni mogel v jamo. Potegnili so vun mrtvega.

š **Pomiloščenje kaznjencev v Mariboru.** Periodično pomiloščenje kaznjencev se vrši vsako leto dvakrat, meseca februarja in avgusta. Letošnje število v mariborski kaznilnici pomiloščenih presega vsa dosedanja. Bilo jih je 11, in sicer 5 mladeničev in 6 odraslih, med temi eden z dosmrtno kaznijo. Očitno hočejo oblasti s tako obsežnim pomiloščenjem ne samo poboljševalno vplivati na ostale kaznjence, marveč tudi ustvariti nekak prehod k novemu kazenskemu zakoniku, ki odmerja za razne zločine vse milejše kazni.

Gospodarstvo.

g **Zadruga mizarjev Spodnja Šiška.** Vič in Moste naznanja, da se vrši preizkušnja za mizarске pomočnike v četrtek, dne 6. marca 1913 v državni obrtni šoli v Ljubljani. Vsi vajenci, ki se hočejo preizkušnje udeležiti, naj se najkasneje do zadnjega tega meseca pri podpisnem načelstvu zglašijo.

Primorske vesti.

p **Nov napredek goriških Slovencev.** Goriški Slovenci so si položili trden temelj za nov napredek. Ta temelj je »Slovensko sirotišče«. Gradijo sicer počasi, a tem bolj trdno in gotovo. V zadnji seji je odbor »Slovenski sirotišča« sklenil, da se zavod otvori s prihodnjo jesenjo. Ker je v načrtu »Slovenskega sirotišča« tudi ljudska šola, ki je pri soškem mostu v Gorici zelo potrebna, sklenil je odbor, da poveri vodstvo zavoda častitim šolskim sestram v Mariboru, ki so slovenska kongregacija in imajo na razpolago tudi učiteljsko osebo.

p **Štrahna nesreča v Trstu.** Včeraj popoldne se je dogodila v zalogi lesa in oglja Alberta Faber v ulici Tesa št. 22 smrtna nesreča. Delavca Frana Komana je namreč zajel pas transmijske in ga raztrgal v pravem pomenu besede na kose. Ta grozna nesreča je nepopisno pretresla navzoče delavce, ki so vsi prihiteli, da bi pomagali ponesrečencu, ki pa je bil že mrtev. Po predpisani konstataciji smrti so odpeljali kose telesa z mrtvaškim vozom v mrtvašnico pri Sv. Justu.

p **Povožen sprevodnik.** Dne 19. t. m. je na tržaškem državnem kolodvoru burja vrgla z brzovlaka nekega sprevodnika turške železnice. V istem hipu je privozil drug vlak, ki je nesrečniku odtrgal obe nogi. Predno je došla pomoč, je revež izdihnil. Oženjen ni bil.

Jadranska banka v Trstu. V nedejo se je vršila bilančna seja upravnega sveta

Jadranske banke, na kateri je bilo sklenjeno predlagati na občnem zboru, ki se vrši dne 30. marca t. l., naj se izplača od čistega dobička 1. 1912., ki znaša 680.246 K 32 vin., 6¼% dividendno kakor lansko leto, 57.916 K 42 vin. prišteje k rezervnemu zakladu, ki naraste s tem na 850.000 K in 66.682 K 85 vin. pa prenese na novi račun (lansko leto je bilo prenesenih 22.573 kron 36 vin.)

Ljubljanske novice.

lj **Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani** vabi k predavanju, ki bo v četrtek, dne 26. t. m., ob pol 8. uri zvečer v društvenih prostorih. Predavanje nadaljuje deželni sadjarski učitelj M. Humek.

lj **Šentpe'ersko okrožje Orlov** opozarja na predstavo, katero priredi v nedeljo, dne 2. marca, v »Rokodelskem domu« ob 6. uri zvečer. Vstopnice se dobe pri gđni. Lini Strah na Sv. Petra cesti 77.

lj **Razmere pri ljubljanskem mestnem užitniškem zakupu.** Dan na dan nam prihajajo razne pritožbe iz krogov užitniških paznikov. Gotovim gospodom pri tem zakupu nekaj paznikov ni všeč. Zato morajo ti ljudje delati na takih krajih, kjer ni nobenih peči, 24urno službo. Pomislimo torej, kako mora zmrzovati tak paznik v teh časih pri tej mrzli burji. Kar je pa takih čuvajnic, kjer so peči, ne dbe toliko premoga, da bi se peč ogrela. Sam sem videl, kako je paznik prosil voznika za par koščkov premoga. Seveda ga je tudi dobil, ker ima vsak voznik več čuta za svojega bližnjega, kakor pa gg. Grasselli in Valentinčič. Kljub vsemu prizadevanju zastopnika S. L. S. dr. Zajca v mestnem občinskem svetu, so pazniki danes na tem kot preje. Zgodil se je letos slučaj, da je neki paznik bil primoran razbiti klop, da si je mogel ogreti vse zmrznjene ude. Nasprotno se je pa zgodilo, da je neka čisto tuja oseba smela z dovoljenjem prejemnika vzeti premog, medtem ko so tisti dan pazniki morali prezebat. Tu se že vse neha! O preglednikih niti ne govorimo; saj je dosti, če navedemo, da morajo obhoditi ob ponočnih revizijah 25 km dolgo pot, ne da bi imeli drug dan odpočitek. Za danes se omejujemo zgolj na ta dejstva, drugi več. Liberalna delavska politika je res le podobna lesniki; zahvaljujemo se pa g. dr. Zajcu za vsa njegova prizadevanja v občinskem svetu. Ob času občinskih volitev nas pa bodo klicali zopet na sestanke, kjer bodo kar vsakemu pazniku obljubili samostojno mitnico!

lj **Iz gledališke pisarne.** Danes v torek (par) se prvič na slovenskem odru uprizori Jacobyjeva trodejanica »Greh iz mladosti« z gospo Avg. Danilovo. Med odmorji koncertira celotni orkester »Slovenske Fi'harmonije«. — Jutri v sredo se izven abonementa kot kronski predstava zadnjič v sezoni vprizori velezbavna Offenbachova opereta »Orpheus v podzemlju«. Začetek ob pol 8. uri zvečer. — V četrtek se tretjič v sezoni vprizori Leharjeva kratkočasna opereta »Grof Luksemburški« z gospodom Lj. Ilčičem iz Trsta kot gostom. Predstava je za abonente par. Na nepar pa se bo v soboto prvič v sezoni pela opera »Brivec Seviljski«.

lj **Razpis.** — Za c. kr. policijsko ravnateljstvo, ki se ustanovi v Ljubljani, se razpisuje dobava oprav in postelj za policijsko vojašnico in pisarno: 28 kosov železnih umivalnikov z lavorjem, vrčem, kozarcem in skledico za milo; 67 obešalnikov, vsak obešalnik s tremi nikeljnatimi kljukami za obešanje klobukov in obleke; 20 železnih obešalnikov za obleko s stojali za dežnike; 65 higieničnih pljuvalnikov; 8 železnih stojal za dežnike s tekalščem za vodo, ki se da iz stojala dvigniti; 4 velike predalnice (omare) za akte; 20 dvojnih predalnikov; 10 enojnih predalnikov; 7 velikih miz; 6 šolskih miz; 20 stolčkov, 12 malih miz; 18 klopi; 30 stolov; 46 železnih posteljnakov za kasarno; 36 železnih posteljnakov za stražnice; 46 žimnic iz morske trave; 36 slamnatih žimnic; 46 zglatnikov iz morske trave; 36 slamnatih zglatnikov; 164 prevlak za zglatnike; 184 rjuh; 82 zimskih odej; 46 letnih odej. — Dobavni čas do 28. marca 1913.

lj **Turki na povratku.** Sinoči ob pol 9. uri se je iz Soluna preko Trsta in mimo Ljubljane s posebnim vlakom peljalo v Bosno 237 Muslimanov, ki so se bili za časa bosenske okupacije izselili na Turško, a jim še vedno bolj uga-ja bosenski kruh.

lj **I. ljubljansko uradniško gospodarsko društvo v likvidaciji** je vsled popolne razprodaje zaloge trgovino zaprlo. Pisarna je sedaj v Šubičevih ulicah št. 3, III. nadstropje. Več inserat.

lj **Nesreča vsled streljanja vojakov.** Danes je peljal 30 let stari posestnik Franc Sitar iz Godiča, občina Mekinje, apno v Ljubljano. Peljal je mimo Zelene jame, kjer so vojaki na vaji streljali. Konj se je splašal, pri tem pa je posestnik Sitar prišel pod konja in voz. Dobil je težke poškodbe na glavi. Prepeljali so ga v dež. bolnico.

lj **»Glasbena Matica«** priredi dva velika koncerta, in sicer v petek, dne 7. ob pol 8. uri zvečer in v nedeljo, dne 9. marca ob pol 5. uri popoldne. Izvajalo se bo Dvořákovo delo za samospeve, mešan zbor in orkester »Mrtvaški ženini«.

lj **Občni zbor pogrebne družbe Marijine bratovščine** se je vršil v nedeljo ob precejšnji udeležbi. Društveni tajnik Breskvar poroča o odstopu prejšnjega načelnika Franjo Majerja, ki sta ga starost in bolehnost prisilila odstopiti, nakar so se na Jakopičev predlog v znak priznanja za njegovo večletno delovanje dvignili zborovalci s svojih sedežev. Letni računi so izkazali preteklo leto 16.341 K 81 vin., dohodkov in 15.651 K 37 vin. izdatkov, od katerih pripada 10.357 K 94 vin. za 120 pogrebov, tako da je ostalo koncem leta 1912 v blagajni 690 K 44 vin. gotovine. — Društveno premoženje znaša 51.438 K 67 vin. Društvenih članov je pa vseh skupaj 2290. — Predsednikom društva je bil soglasno izvoljen Franjo Jeločnik, krojaški mojster v Ljubljani, tega namestnikom pa Franjo Škof, delovodja v tukajšnji tobačni tovarni in posestnik. Za pregledniške račune je zbor izvolil Fr. Burgerja, Antona Illeršiča in Ivana Jakopiča. Pri posameznih nasvetih se je vnela živahna debata, med katero je tudi posegel član in občinski svetnik Ivan Kregar glede podražanja vožnje za prevažanje mrličev, ker je sedanjí podjetnik podražil vsako pogrebno vožnjo za 4 K, kar je za društvo tekom leta zelo občutno. Obveljal je Kregarjev predlog da se s to rečjo bavijo Breskvar, Jeločnik in Klun, in naj skušajo z vsem njim na razpolago danimi sredstvi, vse potrebno ukreniti, da se, če le mogoče društvo izogne teh stroškov. Z vidnim zadovoljstvom navzočih, da društvo tako dobro prospera, se je zborovanje zaključilo.

lj **Umrl so v Ljubljani:** Ivan Pirnat, posestnik, 41let. — Pavla Lenarčič, hči ključavničarskega pomočnika, 5 tednov. — Andrej Kocmur, mestni ubožec, 68 let. — Franc Zajec, strojnik na parni žagi, 43 let.

lj **V Ameriko** sta se včeraj hotela odpeljati Peter Babec, rodóm iz Virja pri Belovarju na Hrvaškem in Jožef Babec ravno od tam ter se s tem hotela odtegniti vojaški dolžnosti. Namen jima je pa preprečil na južnem kolodvoru službujoči nadstražnik Nikolaj Večerin s tem, da ju je aretoval. Oddali so obojva pristojni oblasti.

IZPRED LJUBLJANSKEGA POROTNEGA SODIŠČA.

Novorojenčka utopila. Marija Žičkar, 31 let stara, pristojna v Anže na Štajerskem, dekla, je bila po poročilu županstva v mladosti pridno in pošteno dekle. Nesreča je hotela, da se je seznanila z nekim malopridnim fantom. Povila je nezakonskega otroka, katerega se je na ta način znebila, da ga je po porodu utopila, za kar je bila pri okrajnem sodišču v Celju dne 22. aprila 1907 na triinpol leta težke ječe obsojena. Komaj da je pa obdolženka prestala kazen in bila prosta. Že je kmalu nato izvršila enak zločin. Razprava se popoldne nadaljuje.

Glasba.

Cerkveni Glasbenik, 1913, 2. šteč. — Vsebinska lista: Zgodovinski razvoj slovenske cerkvene pesmi (dr. Jos. Mantuani); Začetni pevski pouk (dr. Kimovec); Oglasnik: Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih! 20 pesmi v čast svetnikom za mešani zbor, zložil Stanko Premrl; Aleluja, 10 velikonočnih pesmi (9 slovenskih in Regina coeli), zložil Anton Grum; Razne reči: Popravek; Listnica uredništva. — Vsebinska glasbene priloge: IV. Antiphona ad processionem in Commemoratione solemni Ss. Corporis D. N. J. Ch. (Konec). Zložil Ignacij Hladnik.

Teleonska in brzojavna poročila.

EDINO BULGARSKO POROČILO O POLOŽAJU NA BOJIŠČU.

Sošija, 25. februarja. Na celi operacijski črti je zapadlo toliko snega, da so vojaške operacije za nekaj dni ovirane.

MIR NA OBZORJU?

Solija, 25. februarja. Porta odstopa Odrin in prepušča egejsko vprašanje vevlastem, vprašuje pa Bulgarijo, katero mejo zahteva na jugu. Bulgarija zahteva razun vojne odškodnine in demobilizacije 15 dni po začetku mirovnihi preliminarjev mejo Midia—Rodosto.

ANGLEŠKA IZJAVA O MIRU.

London, 25. februarja. »Reuter« piše, da bo kakovost mirovnihi pogojev balkanskih zaveznikov odvisna od tega, ali bo Turčija mir hitro sklenila ali ne. Preliminariji za mir se bodo vsekakor morali skle-

niti na bojišču. Zavezniki bodo vsekakor zahtevali vojno odškodnino.

TURŠKA POROČILA IZ CARIGRAĐA.

Carigrad, 25. februarja. »Tanin« demantira izvajanja Hakki paše glede koncilijantnosti svojih mirovnihi predlogov in piše, da je Porta izrekla zadnjo besedo in ne more napraviti nobenih koncesij več.

V ministrskem svetu dne 23. t. m. se se Hakki paši zopet poslale nove instrukcije.

Od oficijelne strani se demantira, da bo Hakki paša iz Londona odpoklican. On bo nadaljeval svoje konference s poslaniki v Londonu in z angleškimi državniki.

Porta bo zakon o vojaških dajatvah razširila tudi na Odrin.

Od kompetentne strani se vesti o grškem komp'otu v Carigradu in o najdenih bombah demantirajo. Napačna je tudi vest o atentatu častnikov na šejk-al-izlama, da bi sultana odstavlil.

ODRIN PADE?

Berolin, 25. februarja. »Morgenpost« poroča iz Carigrada, da je Šukri paša radiotelegrafično javil, da se vsled gladi boji revolte garnizije. Dal je poklati konje. Artilerija ima dosti municije, vendar pa je kapitulacija neizogibna.

OBLEGANJE SKADRA.

Cetinje, 25. februarja. (Privatno.) Turki v Skadru se res junaško in tudi uspešno branijo. Srbi so poslali proti Skadru na pomoč 6000 mož, ki hočejo baje na poti od Djakove do Skadra obračunati z onimi Albanci, ki niso Črnogorcem zvesti. Albanci pripovedujejo, da so se v Lešu nasproti srbski oblasti pritožili, zakaj se tako preganjajo in dobili sicer ljubezniv, a odločen odgovor: »Zakaj ne izpovedujete pravoslavja?«

GRKI SO PRI JANINI BILI RES TEPENI.

Reka, 25. februarja. »R'ečke Novine« javljajo iz Cetinja, da so Grki pri Janini bili res tepeni. Niso pa izgubili 30 topov, ampak 13.

RUMUNSKO - BULGARSKI SPOR. RUMUNIJA ZAU' A V RUSIJO IN HOČE IMETI NA VSAK NAČIN SILISTRIJO.

Bukarešt, 25. februarja. Min. predsednik Majorescu je izjavil, da Rumunija iz prijateljstva do Rusije, ki je najbolj pripravljena rumunske želje upoštevati, želi, da bi se vršila posredovalna konferenca glede rumunsko-bulgarskega spora v Peterburgu. Kot minimum svojih zahtev označuje Rumunija posest Silistrije, tako da bi v nasprotnem slučaju Rumunija ne mogla rezultata evropskega posredovanja sprejeti. Ako bi to nastopilo, si Rumunija rezervira svo bodo postopanja. Položaj se je neko'iko kompliciral, ker Bulgarija sprejema evropsko posredovanje brezpogojno, ako tudi Rumuni a posredovanje brezpogojno sprejme. V Bukareštu vojaštvo za vsak slučaj pripravljajo. Princ Ghika je izjavil, da je smešno kaj prerokovati. Treba je pač počakati.

SPORAZUM TUDI GLEDE SKADRA ŠE NI DOSEŽEN?

Berolin, 25. februarja. »Lokalanzeiger« poroča, da se je poslaniška konferenca odgodila zato, ker Rusija svoje stališče glede Skadra še ni formulirala.

Berolin, 25. februarja. »Berliner Zeit am Mittag« trdi, da Rusija vztraja na tem, da se Skader izroči Črni gori.

Belgrad, 25. februarja. Vest »Neue Fi Presse«, da je Rusija pristala na to, da se Skader prizna Albaniji, se tu označuje za tendenciozno. Sigurne informacije pravijo, da Avstrija Skader a priori zahteva za Albanijo, Rusija pa le v tem slučaju, da ga Črnogorci ne osvoje.

ČRNOGORCI HUDI NA AVSTRIJO.

Dunaj, 25. februarja. Avstrijska vlada je ponudila Črni gori kompletno kolono »Rdečega križa«. Črna gora je to hvaležno odklonila.

SRBIJA NEJEVOLJNA NA ITALIJO.

Belgrad, 25. februarja. Srbski krogi so zelo nejevoljni na govor di San Giuliana, ker ta govor kaže, da Italija Avstrijo tudi glede vprašanja albanskih mej podpira. Naglašja se, da Italija Avstrijo v tem pogledu še bolj podpira nego li Nemčija, ki je Srbiji slejkoprej kolikortoliko prijazna. Srbski politiki pa opozarjajo na to, da se uteegneta tako Avstrija kakor Italija glede bodočnosti Albanije prevarati. Tako Srbija kakor Bulgarija in Grčija bodo delale na to, da se bodoča Albanija osvobodi vpliva Avstrije in Italije in nagne k balkanski zvezi, ki bo itak imela pod svojo oblastjo več kot eno tretjino albanskega naroda in ga znala s pametno politiko na svojo stran spraviti. Bodoča politika balkanske zveze bo šla za tem, da Albanijo emancipira vsake tuje ingerence.

LAHI SO PAMETNI.

Carigrad, 25. februarja. Potrjuje se, da je prišel laški deelgat Aldogrande Morescotti zato v Carigrad, da od Turčije kupi otok Rhodos in morebiti še kateri drugi egejski otok.

FANTASTIČNE VESTI.

Berolin, 25. februarja. »Berliner Zeit am Mittag« trdi, da je iz dobro poučenih diplomatskih krogov izvedela, da bo Rusija ob priliki proslave jubileja Romanovov poslala Turčiji ultimatum, da sklene takoj mir, če ne, zasede Rusija Armenijo.

NOV LAŠKI POSLANIK V BELGRADU IN SOFIJI.

Belgrad, 25. februarja. Govori se, da postane laški poslanik v Belgradu dose-danji budimpeštanski konzul Orbini, kate-rega Srbi ne marajo.

Sofija, 25. februarja. Semkaj je došel novi laški poslanik Cucchi-Boasco.

ZAHTEVE BULGARIJE.

Sofia, 25. februarja. Oficiozni »Mir« priobčuje članek znanega publicista Kozarova, ki izvaja, da je v svrhu trajnega miru na Balkanu potrebno: 1. Definitivno prenehanje turškega gospodstva v Evropi. 2. Trgovsko pristanišče za Srbijo ob Adriji. 3. Neodvisna Albanija, ki pa mora pristopiti balkanski zvezi, tako da bo po načelu: Balkan Balkancem izključena vsaka ingerenca Evrope. 4. Otvoritev Dardanell. 5. Balkanska zveza se mora trajno osigurati. Članek odgovarja političnemu stališču oficijelnih krogov. Glede Rumunije piše Kozarov, da se bo še bridko kesala, če bi se ji posrečilo Bulgariji odtrgati košček zemlje.

BOJ MED SRBSIMI IN TURŠKIMI DELAVCI V SARAJEVU.

Sarajevo, 25. februarja. Po izplačilu 200 delavcev tvrde Butazzoni in Venturini, so se v neki kavarni sprli srbski in mohamedanski delavci radi političnih diferenc. Delavci so se stopli. Dva delavca sta ubita, več ranjenih. Boj je bil tako silovit, da orožniki delavcev niso mogli pomiriti. Delavci so razbili vso leseno barako.

ALBANSKI NAVDUŠENI ZA SVOJO SVOBODO.

Reka, 25. februarja. »Rječke Novine« javljajo iz Cetinja, da vlada med vsemi Albanci veliko navdušenje za albanski kongres, ki se bo vršil 1. marca v Trstu.

× × ×

ZADNJE VESTI O MEDNARODNEM POLOŽAJU IN SKADRSKEM VPRAŠANJU.

MEDNARODNI POLOŽAJ SE JE IZBOLJŠAL.

Dunaj, 25. februarja. Mednarodni položaj se je splošno zelo izboljšal. V najkrajšem času se bodo simptomi tega dejstva še jasneje pokazali. Rusija in Avstrija bosta obe dokumentirali svoj sporazum glede predrh vprašanj. Tudi bulgarsko - rumunski spor se bo poravnal.

Dunaj, 25. februarja. Grof Stürgkh je neki deputaciji iz Severne Češke izjavil:

»Prav v tem trenutku obstaja gotova nada, da bo v prav kratkem času glede mednarodnega položaja vsa napetost ponehala.«

Dunaj, 25. februarja. Borza je dobro poslovala. Praške železne akcije so poskočile za 18 K, montanske za 15 K.

Dunaj, 25. februarja. »Jugoslovanska korespondenca« poroča iz Cetinja: Splošna in odločna želja Črnogore je, da se Skader osvoji. Kralj Nikolaj vrhovnega poveljstva ni odložil. Zavezniki bodo bombardiranje Skadra še z večjo intenzivnostjo nadaljevali. Črnagora je pripravljena doprinesiti za Skader še večje žrtve in pripoznava junaštvo njegovih braniteljev. Albanija bi s Skadrom veliko ne pridobila, Črnagora pa spriči izpremenjenih razmer na Balkanu brez Skadra ne bi mogla delj živeti. Vprašanje Skadra ni vprašanje kralja Nikite niti vprašanje dinastije, marveč je narodna eksistenčna vprašanje Črnogore. Upamo, da bo tudi Avstro-Ogrska težavni položaj Črnogore primerno vpoštevala.

× × ×

PRESTOLONASLEDNIK BOLAN?

Monakovo, 25. februarja. Vsi listi, celo centumska »Donau-Zeitung«, javljajo, da je nadvojvoda Franc Ferdinand došel v Monakovo konzultirat zdravnike zaradi bolezni na prsih. Bil je v isti zadevi že preje v Draždanih, dasi se to dementira. Vprašal pa je zdravnike za svet tudi v Pragi. Zdravniki so mu baje svetovali, naj takoj leže v posteljo in se vsaj osem tednov ne bavi z nobeno rečjo. Prestolonaslednik bo ta nasvet baje vpošteval.

PREPOVEDAN POLET AVIATIKI VIDMERJA IZ TRSTA V RIM.

Trst, 25. februarja. Nameravani polet aviatika Vidmerja iz Trsta v Rim je politična oblast prepovedala.

HRVATSKO VPRAŠANJE.

Dunaj, 25. februarja. Minister za Hrvatsko, Josipović, je došel semkaj, da konfirira glede hrvatskega vprašanja,

NOVI DAVEKI.

Dunaj, 25. februarja. V finančnem odseku je Fink predlagal zakon o davku na dirkaške stave, Miklas pa davek na peneča vina in sicer 60, oziroma 20 vin. od steklenice. Vlada je izjavila, da se s tem strinja.

NOVI POVELJNIK MORNARICE.

Dunaj, 25. februarja. Cesar je poveljnika mornarice admirala Montecuccolija na njegovo lastno prošnjo vpokojil in mu pri tej priliki podelil veliki križ štefanovega reda.

Cesar je imenoval za poveljnika mornarice viceadmirala Antona Hausa in mu pustil čin mornariškega nadzornika.

PRESTOLONASLEDNIK IN »ADRIA«-RAZSTAVA.

Dunaj, 25. februarja. Prestolonaslednik Fran Ferdinand je prevzel protektorat »Adria«-razstave.

SOC. DEMOKRAŠKI ŠTRAJK NA OGRSKEM.

Budimpešta, 25. februarja. Soc. demokraška stranka je sklenila, da se proglasi splošni štrajk prihodnji ponedeljek ali torek, ko pride Lukacseva »volilna reforma« pred plenum zbornice.

MINISTER PROTI MINISTRU.

Budimpešta, 25. februarja. Naučni minister grof Zichy je izjavil, da se bo vzdržal vsakega političnega in parlamentarnega delovanja, dokler se min. predsednik Lukacs ne oprsti na podlagi pripustitve dokazov in protidokazov vsakega suma, da je državno blagajno prikrahal. O vestih glede svoje dejavnosti grof Zichy ni hotel dati nobenih pojasnil.

BUDIMPEŠTANSKI ŽUPAN PRI DUNAJSKEMU ŽUPANU.

Dunaj, 25. februarja. Budimpeštanski nadžupan Heltay je obiskal dunajskega župana dr. Weiskirchnerja.

KUCOVLAŠKA AGITACIJA.

Budimpešta, 25. februarja. Kucovlaška deputacija, ki agitira za avtonomno Makedonijo, je danes odpotovala na Dunaj.

MEHIKANSKI NEMIRI.

Veracruz, 25. februarja. Tu so ustrelili zasebnega tajnika bivšega predsednika Madera. Ascona. V provinci Yxtlan so ustrelili ameriškega konzula in enega Spanca, enega Angleža pa težko ranili.

TRILETNA VOJAŠKA SLUŽBA V FRANCJI.

Pariz, 25. februarja. »Echo de Paris« trdi, da so se vsi člani kabineta izrekli za zopetno uvedbo 3letne vojaške službe za vse kategorije.

MILLERAND IZKLIJUČEN.

Marseille, 25. februarja. Kongres delegatov republičanskih socialistov je sklenil bivšega vojnega ministra Milleranda iz stranke izključiti.

SMRTNA KOSA.

Dunaj, 25. februarja. Tu je umrl bivši vodja fin. ministrstva, sekcijski šef dr. vitez Kniazolucki v 60. letu svoje starosti.

UČITELJ AVIATIKOV UMRL.

Dunaj, 25. februarja. Stari mojster avstrijskih aviatikov Viljem Kress je danes tu umrl. Kress je bil rojen 24. julija leta 1836. v Peterburgu. Kress je bil eden prvih iznajditeljev letalnega stroja zmajevke oblike. Splošno se trdi, da je bilo le pomankanje sredstev takrat vzrok, da se niso izvršili njegovi projekti in da so pozneje Francozi nadkrilili Kressa.

VELIK POLOM.

Milan, 25. februarja. »Banca di varese« je popolnoma propadla. Obveznosti banke znašajo 25 milijonov lir.

ARETIRANA VODITELJICA ANGLEŠKIH SUFRAŽETK.

London, 25. februarja. Voditeljica angleških sufražetek so aretirali, ker je izjavila, da je odgovorna za napad na posestvo Schatzkanzlerja?

ŠKANDAL PRI KONCERTU.

Praga, 25. februarja. Včeraj je bil tu koncert, pri katerem se je izvajala Schönbergova konpozicija »Pesmi mesečnega«. Berolinsko pevko Zehme je občinstvo zasramovalo. Občinstvo je pisalo in tulilo. Kljub kravalom se je koncert izvršil.

SAMOUMOR KOČEVCA V SOLNOGRADU.

So'nograd, 25. februarja. 27 let stari Kočevac krošnjar Alojzij Samide se je tu ustrelil. Vzrok so baje družinske razmere.

Književnost.

Vojska na Balkanu. 10. sešitek tega zanimivega dela je ravnokar izšel. Sešitek prinaša konec krvave bitke pri Lüle-Burgasu in turško umikanje proti

Cataldži. Natančno so v tem sešitku orisane tudi vse operacije grške armade in brodivja. Ker smo bili za časa dogodkov navezani le na netočna in časih neresnična poročila raznih časopisov, bo vsak z največjim zanimanjem čital to delo, ki sloni na samih dejstvih. Kot vsi drugi sešitki prinaša tudi ta veliko krasnih slik, ki pojasnjujejo vsebino.

Otroci dobivajo lahko zobe

S skrbjo gleda marsikatera mati na čas, v katerem ma dobiti njen ljubček zobke, posebno če mu manjka prave odpor. e sile. Da bi se pa ta zvišala, ni nobenega boljšega sredstva, kakor zatruje na tisoče mater, kot je Scottova emulzija. Njena uporaba pokaže že v razmerno kratkem času zboljšanje, malček postane bolj svez in prestane čas, v katerem ima dobiti zobe brez posebnega trpljenja. Večkrat ljubijo otroci

SCOTTOVO EMULZIJO

tako zelo, da z veselimi vsiklki pozdravljajo Scottovo steklenico, kar zdravljenje s tem izrednim otročjim krepljivim sredstvom materi in otroku priljubi.

Scottova emulzija in nobena druga.

Cena originalni steklenici je 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošle 50 v. v znamkah na SCOTT & BOWNE G. m. b. H., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena posiljivna potom lekarni za poskušajo. 3600

2

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, sred. tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pojavljajoči se oblaki
24	9. zveč.	744.9	-1.4	sl. szah.	brezobl.	
	7. zjutr.	743	-9.0	sl. jzah.	brezobl.	0.0
25	2. pop.	741.6	5.0	sl. svzh.	"	

Srednja včerašnja temp. - 0.9°, norm. 0.7°.

Bilinska kislá voda

Naravna

najbogatejši alkalični (natron - lithion) kisel na Češ. em. Izborna dietetčna namizna pijača. O vrednosti bilinske izvorske vode vprašati hišnega zavarnika. 3851

Zahvala.

Za premnoge dokaze odkritosrčnega sočutja o bridki izgubi iskreno ljubljene supruge, oziroma matere, gospe

Marije Ferjančič

izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Zlasti se srčno zahvaljujemo preč. domačemu dušnemu pastirju, gospodu Alojziju Kralju za požrtvovalno skrb in dušno tolažbo v dolgotrajni bolezni, preč. vipavskemu dekanu g. Andreju Lavriču za vodstvo, in preč. župniku v Podragi g. Gustavu Koller za spremstvo pri pogrebu kljub skrajno neugodnemu vremenu, gospodu deželnemu poslancu Mirkotu Perhavec, g. dr. Marku Natlačen, g. županu Ivanu Mislej za ves trud o tej priliki; gospodini učiteljici Mariji Boštjančič, za udeležbo pri pogrebu s šolsko mladino, in vsem drugim, ki so kljub najhujši burji od blizu in od daleč v tako obilnem številu prihiteli blagi pokojnici izkazati poslednjo čast. Posebno zahvalo smo dolžni tudi spuštovani bolniški devici Mariji Stemberger za izredno ljubeznivo posrežbo v bolezni, pevcem slavnega društva »Nanos« za ganljive žalostinke, Marijini družbi za korporativno spremstvo in krasni venec, z eno besedo vsem, ki so kakorkoli pripomogli k tako veličastnemu pogrebu ter so nam na ta ali oni način izrazili svoje sočustvovanje. Bog plačaj vsem sloterano!

Na Gočah pri Vipavi, dne 23. februarja 1913.

Globoko žalujoči ostali.

617

ADOLF PERLES, veleposestnik, naznanja v svojem kakor tudi v imenu svojih otrok Mimi, Muki, Adolf, Anton, Franc in Pavel vsem sorodnikom, sočustvujočim prijateljem in znancem žalostno vest, da je njegova iskreno ljubljena, draga soproga, oziroma mati, sestra, svakinja in teta, gospa

Lujiza Perles

v torek dne 25. februarja ob pol 1. uri ponoči po težki bolezni, previdna s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se bo vršil v sredo 26. t. m. ob 4. uri popoldne od hiše žalosti, Prešernova ulica šte. 9, na pokopališče pri Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Ljubljana, dne 25. februarja 1913.

Za tiho sožalje se prosil.

Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da so naša dobra mati

Marija Sever

danes 25. t. m. ob 3. uri zjutraj, previdni s svetimi zakramenti za umirajoče v starosti 74 let mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se vrši v četrtek 27. t. m. zjutraj ob 1/2 8 na pokopališče v Skofjiloki.

Škofjaloka 25. febr. 1913.

Janez, Franc, Helena, Terezija, kaplan, župnik, hčeri, sinova. 616

Globoko užalostenega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljene soprogo, oče, sin in brat, gospod

Ivan Pirnat

posestnik, trgovec, gostilničar, občinski svetnik itd.

danes, dne 25. t. m., ob 4. uri zjutraj po daljši bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 41. letu starosti, blaženo v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki dragega pokojnika se bodo v sredo, dne 26. februarja ob 5. uri popoldne v hiši žalosti, na Viču št. 23, svečano blagoslovili, nato pa položili k zadnjemu počitku na pokopališču na Viču.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi na Viču.

Na Viču, 25. februarja 1913.

Franciška Pirnat, soproga.

Franc Pirnat, Katarina Pirnat, brat, mati.

Ivan, Lojze, Franc, Stanke, Andrej, Mici, Štefanija, otroci.

Generalni štrajk v Belgiji.

Narodni komite za štrajk in volilno pravico je torej sklenil, da generalna stavka prične 14. aprila. Ta sklep ni nečakovan, marveč se smatra kot poslednji poskus socialne demokracije, da znova premami ljudske mase, ki se jih neuspehi pri lanskih volitvah silno razočarali. Socialna demokracija trdi, da je to neuspeh pripisovati pluriarnejemu volilnemu sistemu. Zato hoče sedaj z generalno stavko izsiliti enako volilno pravico. Manifest, ki je izšel v glavnem glasilu »Peuple«, konstatira, da je narodni štrajkarski odbor pred tem resnim korakom poskusil vse, da pribori delavstvu enako volilno pravico. Toda vlada je zahtevo kratkoma odbila, nasprotno pa hoče istočasno napriliti delavstvu nova vojaška brežnina. Zato ni drugega izhoda kot generalna stavka. Delavstvo naj ohrani mir, trdnost in edinstvo ter naj se ne da izzivati. Obenem se obrača proglas do meščanskih strank s prošnjo za pomoč otrokom štrajkujočih.

V manifestu je, kakor se vidi, vse polno neraznic, ki prav jasno kažejo, kakšnih damagoških sredstev se socialisti poslužujejo, kadar gre za njihove politične namene. Vlada ni zahteve po enakih volilnih pravicah kratkoma odbila, marveč so nekateri ministri in večji del vladne stranke izrecno priznali, da je treba sedanji volilni red izboljšati. Opira se pa vladna stranka taktiki socialne demokracije, ki hoče svojo zahtevo — izsiliti. Sicer se pa zdi, da se v javnosti ne jemljejo resno grožnje socialistov. Socialna demokracija pravi, da bo vzdržala stavko z denarjem lastnih strokovnih društev šest tednov. Stavkalo bi nekako 125.000 organiziranih socialistov, dočim je 80.000 krščanskih delavcev proti stavki. Štrajk bo predrnil tiste tisoče, ki slepo slede rdečim hujšakem, ki gonijo ljudi v pogubo. Tega mnenja so tudi nekateri socialistom prijazni listi, ki pravijo, da čaka generalno stavko velik fiasko, delavce pa po nepotrebnem velika beda. Politični krogi mislijo, da do stavke sploh ne pride, ker se bo skušal poiskati kompromis.

KNJIGOTRŽTVO.

Slovenskonemški razgovori v vsakdanjem življenju. (Nemščina brez učitelja II. del.) Sestavil Pavel Novak. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Nemščina brez učitelja obsega sedaj dva dela. I. del: »Nemška slovnica za samouke« je bolj teoretične vrednosti in zahteva učenje po tej knjigi nekaj truda in slovnične podlage, vendar pa mora to knjigo predelati, kdor se hoče nemščine temeljito priučiti. I. del je izšel ravnokar v novem, popolnoma popravljenem in predelanem natisu, ker je prva izdaja pokazala mnogo hib, ki so se zdaj odpravile.

II. del: »Slovenskonemški razgovori v vsakdanjem življenju« je pa čisto nova knjiga velike praktične vrednosti. To knjižico lahko rabi vsak samouk, treba je samo, da zna čitati. Kdor ni predelal prvega dela, naj prebere predgovor k tej knjižici in naj se pred vsem dobro nauči kratkega odstavka »Pravila za izgovarjavo nemških besed«. Potem se bo na podlagi razgovorov kar naravnost vpeljal v nemško govorico vsakdanjega življenja, kar je najhitrejši in po najnovjših skušnjah tudi najboljši način za osvojitve tujega jezika. Kdor si dobro zapomni nemške pogovore v tej knjižici, se mu ni treba bati iti med Nemce, znal bo za vsakdanjo potrebo.

Razgovori so izredno praktični in prirejeni za vse slučaje in razmere, v katerih pride preprost Slovenec z Nemcem v neposredno dotiko. Tako bo našlo n. pr. slovensko dekle, ki išče službe v nemških krajih in pri nemških družinah, v knjigi razgovore, ki jih bo lahko in uspešno porabljala ne le pri nastopu službe, temveč tudi med službovanjem samim. Slovenski trgovec, gostilničar, obrtnik, delavec, mladenič, ki gre k vojakom itd., bo našel v tej knjižici pravega svetovalca, ki ga bo rešil v občejanju z Nemcem neljube zadrege.

Knjižica bo pa zanimala tudi marsikoga, kateremu se ni treba nemščine šele učiti. Tako najdejo n. pr. načelniki slovenskih telovadnih društev, požarnih bramb itd. v odstavku »Razgovori za vojaške novince« poleg nemških tudi vsa slovenska vezbalna povelja. V tem oddelku so navedene tudi razne vojaške stopnje, razdelitev armade, vojna moč v miru itd., tako da se bo vsak v vojaške potrjen mladenič ki ima priti takorekoč v nek čisto

novi, tuji svet, lahko že pred nastopom vojaške službe vpeljal v nove razmere, kar mu bo zagotovilo uspešnejši napredek pri vojakih.

Cena za I. del »Nemška slovnica za samouke« II. natis 1 K 20 vin., cena za II. del »Slovenskonemški razgovori« 1 K 20 vin., oba dela skupaj vezana v platno 2 K 80 vin.

Knjižica ima vsled finih črk, zelo stisnjene stavke in finega papirja prav priročno obliko. Po svoji veliki vsebini bi knjiga zahtevala več nego še enkrat tolik obseg, ne bilo bi pa potem mogoče spraviti knjižico v žepno obliko. Cena 1 K 20 vin. je z ozirom na to prav nizka. Najceneje pa kupi knjižico oni, ki vzame oba dela skupaj, vezana v celo platno za ceno 2 K 80 vin. Cena za oba dela vezana je nižja z ozirom na to, da se bo z II. delom (razgovori) kupoval tudi I. del (slovnica), ki je za temeljito priučenje nemščine istotako nujno potrebna.

Nov pletilni stroj

se takoj proda pod jako dobrimi pogoji. Več se izve: Poljanska cesta št. 6, I. nadstropje, levo pri I. MURMAYR. 575

! Odkar zajtrkujem in južnam !

sladni čaj

ne maram za noben drug zajtrk in se čutim zdravega, močnega in prihranjenega pri mleku in sladkorju v gospodinjstvu porabim denarja. Take pohvale dobijajo vsak dan pri zopetnih naročilih dr. pl. Trnkóczy-jevega sladnega čaja, znamke SLADIN pri izdelovalcu, lekarnarju dr. pl. Trnkóczy v Ljubljani zraven rotovža, Kranjsko. Po pošti najmanj 5 zavitekov K 4—, poštni zavitek 5 kg po 15 zavitevov K 10— franko. Zavitek 1/2 kg po 60 vin. tudi pri trgovcih. Glavne zaloge na Dunaju: v lekarnah Trnkóczy, Schönbrunnerstrasse 109, Radeckypfatz 4, Josefstadterstrasse 25. V Gradcu: Sackstrasse 4. 109

Priloge, tati nakup!

30.000 parov v sokih čev. jav na zadrgo! 3 pari visokih čev. na zadrgo za K 14-75

kot kaže slika, popolnoma iz najboljšega usnja z doornimi podplat. Teh 30.000 parov čev. je bilo namenjeno za balkan le dr. ave, ki so mi pa vsled vojske ostali. Zato prodajam pod lastno ceno 3 pare čev. za gospode ali visoke čev. na zadrgo za ženske iz najboljšega usnja in v vseh velikostih za K 1475. Pri naročilu zaostuje stev lka ali pa me a v centimenih. Razpošilja po povzeteju prva katoliška razp. šoljalnica za čevlje Franc Humana, Dunaj II. A. 1015, sse 3/10 R. Cenjeni naročniki se prosijo za nadaljnja priporočila.

Izredni uspeh, ki sem ga dosegel pri svoji

žitni kav

v vseh slovanskih pokrajinah, me nagiba, da iznova opozarjam na ta svoj prvovrstni izdelek, ki po svoji kakovosti in nizki ceni ne pozna nobene konkurence, ter se smatra za neobhodno potreben predmet za vsakdanjo rabo v vsakem gospodinjstvu. Z vzorno in skrbno postrežbo sem si pridobil v vseh slojih prebivalstva popolno zaupanje in z zadovoljenjem moram na tem mestu naglašati, da se znatno množil krog mojih odjemalcev. Obrnite se torej z zaupanjem na mojo izborni tvrdko in prejeli boste za 4 K 5 kg izborne žitne kave pošiljnice prosto na vsaki pošti. Vsaka pošiljka je zašita najskrbneje v zelo močno platneno vrečo in vsebuje vrhutega še dragoceno premijo: predmet poraben v vsakem gospodinjstvu. Obrnite se takoj zaupno na tvrdko

Jos. Veselý, Praha VII. 586

in postali bode za vedno moj stalen odjemalec. 324

Ženitna ponudba.

Uradnik in hišni posestnik, vdovec, 39 let star, z otroci, s 300 K mesečne plače, se v svrhu ženitve želi seznaniti z gospodično ali vdovo brez otrok od 30-40 let s primernim premoženjem. Samo resne ponudbe s sliko naj se dopošljejo na upravo lista pod šifro Pomlad 1913. 568

I. ljubljansko uradniško gospodarsko društvo v likvidaciji.

Pisarna: Šubičeva ulica št. 3, III. nadstropje. Uradne ure: Ob delavnikih od 2. do 1/4 pop.

Proda se še: decimalna tehtnica za 500 kg, več stelaž (3 manufakturni z galerijo), več pudelnov, stojala za olje in petrolej, 2 pisalni mizi in ciklostil.

Sanatorium Emona v Ljubljani.

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in del-zdravnik: Dr. Fr. Dergano, primer 1. klr. odd. del. boln.

V Ljubljani se odda oziroma preda s vsem inventarjem starejša 533

trgovina z mešanim blagom

Ponudba z referencami je vložiti do 3. marca t. l. Ljubljana, pošto ležeče. Privatnik 16a.

V skladišču špedicijske tvrdke

R. RANZINGER

vršila se bo 26. svečana 1913 ob 9. uri zjutraj prostovoljna dražba 78 kosov

perzijskih preprog

št. 4088.

Razpis.

Za zgradbo deželne ceste Škofjaloka kolodvor in za zgradbo v trtu te ceste ležečega mostu iz železobetona na 73200 K odnosno 86800 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnava. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo nupusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo pavšalne svote naj se predlože za cesto posebej in za most posebej do 17. marca t. l. ob 12ih opoldne podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je zapečatene z napisom: Ponudba za prevzete gradbe »ceste Škofjaloka-kolodvor« ali »mostu čez Sušico«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu, Turjaški trg.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 21. februarja 1913.

579

Izgotovljene obleke

za moške in otroke v veliki izbiri po zmerni ceni v manufakturni trgovini

Ljubljana Pri Škofu zrav. škofije

Krasni moderni spomladanski kostumi, moderne jope in plašči, vrhnja krila, raznovrsne bluže v največji izbiri in dobrega okusa priporoča

Modna trgovina P. Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

KOLESARJI.

Ako si hočete prihraniti znatnih nepotrebnih izdatkov, tedaj ne kupite in ne naročite nikjer koles ali kolesarskih potrebščin, dok er ne poznate naš h cen za leto 1913.

= najboljši in najcenejši nakup =

Karel Čamernik & Ko. Ljubljana,

Dunajska cesta 9—12.

Šestjalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posamezni deli. — Mehanična delavnica in garaža.